

Bryssel, 17. heinäkuuta 2025
(OR. en)

11765/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0543(COD)

RECH 331	CLIMA 282
COMPET 758	AGRI 360
IND 283	TRANS 313
MI 557	SAN 470
EDUC 329	BIOTECH 3
TELECOM 251	CADREFIN 109
ENER 379	CODEC 1046
ENV 721	IA 91

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. heinäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 543 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta vuosiksi 2028–2034, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja asetuksen (EU) 2021/695 kumoamisesta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 543 final.

Liite: COM(2025) 543 final

Bryssel 16.7.2025
COM(2025) 543 final

2025/0543 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta vuosiksi 2028–2034, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja asetuksen (EU) 2021/695 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Perustelut ja tavoitteet

Tässä ehdotuksessa vahvistetaan kymmenes tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, joka on keskeinen väline komission ehdotuksessa seuraavaksi unionin pitkän aikavälin talousarvioksi (2028–2034) esitettyjen toimintapoliittisten tavoitteiden sekä puheenjohtaja von der Leyenin *Euroopan valinta* -suuntaviivoissa esitettyjen vuosien 2024–2029 politiikan painopisteiden toteuttamisessa.

Tämä ehdotus pohjautuu yhteen Euroopan vahvimista brändeistä ja maailman suurimmista tutkimus- ja innovaatio-ohjelmista eli Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan, ja siinä asetetaan tutkimus ja innovointi unionin talous- ja investointistrategian keskiöön. Sillä edistetään yksinkertaisuutta ja joustavuutta, mikä mahdollistaa hakijoiden ja sidosryhmien kannalta nopeamman ja strategisemmän EU:n varainkäytön selkeämpien sääntöjen ja avoimempien menettelyjen avulla.

EU on merkittävässä tienhaarassa. Ilmastonmuutos, teknologinen murros, muuttuva geopolitiikka ja väestökehityksen suuntaukset muokkaavat yhteiskuntaamme ja talouttamme perusteellisesti. Jotta Eurooppa säilyisi kilpailukykyisenä, kestävyyskykyisenä ja yhtenäisenä, sen on asetettava tutkimus ja innovointi etusijalle. Vain investoimalla tieteeseen, voimaannuttamalla kansalaisiamme ja yrittäjiämme ja tekemällä yhteistyötä voimme rakentaa kestävämmän, turvallisemman ja kilpailukykyisemmän Euroopan kaikille.

Tätä välttämättömyyttä korostettiin EU:n kilpailukykyyn tulevaisuudesta laaditussa Draghin raportissa, jossa innovointi asetettiin keskiöön Euroopan tuottavuuskasvun palautuskykyyn kannalta. Sisämarkkinoiden tulevaisuutta koskevassa Lettan raportissa ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarviointia käsittelevässä komission asiantuntijaryhmän raportissa korostettiin myös, että EU:n on lisättävä pyrkimyksiään saavuttaa innovaatioita kilpailukykyyn, kestävyyskykyyn ja turvallisuuden alueilla.

Euroopan on lisättävä investointejaan innovointiin ja korjattava heikkouksiaan, jotka alkavat esteistä innovaation ja kaupallistamisen välisessä jatkumossa. Julkisen sektorin tuella tutkimukseen ja innovointiin on myös puututtava Euroopan tutkimus- ja innovointiekosysteemin ja innovoinnin tuloksellisuuden puutteisiin sekä kansallisella että EU:n tasolla.

Vastauksena tähän ehdotuksessa esitetään yksinkertaistettu ja uudelleenkohdennettu Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, jolla pyritään vahvistamaan EU:n tieteellistä ja teknologista perustaa, vauhdittamaan tietämyksen, teknologian ja innovoinnin kiertoa ja käyttöönottoa sekä hyödyntämään EU:n rahoitusvälineitä mahdollisimman suuren lisäarvon aikaansaamiseksi siten, että saavutetaan katalyyttinen vaikutus julkisille ja yksityisille lisäinvestointeille jäsenvaltioissa.

Tarkemmin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tavoitteena on

- edistää tieteellisen vapauden ja avoimuuden perusarvoja
- kasvattaa Euroopan erinomaista tietopohjaa keskittymällä EU:n tason lisäarvoon
- parantaa tutkijanuria ja houkutella parhaita tutkijoita Euroopasta ja sen ulkopuolelta Valitse Eurooppa -toimintamallin mukaisesti
- julkisten ja yksityisten investointien liikkeelle saaminen koko tutkimus- ja innovointiketjussa – perustutkimuksesta markkinoilla kaupallistamiseen

- lisätä innovointiin kohdistuvia investointejaan erityisesti tukemalla innovointia kaikkialla Euroopassa ja parantamalla EU:n rahoitusjärjestelmien ja jäsenvaltioiden investointien välistä johdonmukaisuutta
- hyödyntää EU:n talousarvion potentiaalia riskien vähentämiseen ja suurempien investointimahdollisuuksien avaamiseen. Keskittää investoinnit EU:n strategiaan painopisteisiin, kuten sisämarkkinoihin, puhtaaseen siirtymään, hiilestä irtautumiseen, kiertotalouteen, digitalisointiin, turvallisuuteen, kestäkykyyn ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen
- parantaa EU:n rahoituksen saatavuutta nopeammilla, käyttäjäkeskeisillä, yksinkertaistetuilla ja yhdenmukaistetuilla menettelyillä osallistumisen laajentamiseksi ja tulosten vauhdittamiseksi.

Draghin raportin suositusten mukaisesti Horisontti Eurooppa - puiteohjelmalla pyritään

- keskittämään resursseja strategiaan painopisteisiin säilyttäen samalla tutkimuksen alhaalta ylöspäin suuntautuva luonne
- lisäämään julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien mahdollisuuksia yksinkertaistetun toimintaympäristön avulla
- lisäämään tukea läpimurtoinnovoinnille
- yksinkertaistamaan ohjelmaan osallistumista rahoituksen saajille.

Horisontti Eurooppa - puiteohjelma koostuu

- asetuksesta, jolla perustetaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa” vuosiksi 2028–2034 (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 182 artiklan 1 kohdan mukaisesti)
- erityisestä ohjelmasta Horisontti Eurooppa - puiteohjelman täytäntöönpanemiseksi (SEUT-sopimuksen 182 artiklan 3 kohdan mukaisesti)
- vaikutustenarvioinnista (Euroopan kilpailukykyrahastolle) sekä säädöksiin liittyvistä rahoituspalveluksista.

Horisontti Eurooppa - puiteohjelma yhdistetään tiiviisti Euroopan kilpailukykyrahaston (ECF) perustamisesta annettavaan myös Horisontti Eurooppa - puiteohjelmaan sovellettavan yhtenäisen sääntökirjan sisältävään asetukseen, millä taataan sujuva kulku perustutkimuksesta soveltavaan tutkimukseen ja aina startup- ja laajeneviin yrityksiin saakka. Ohjelmalla voidaan tukea kaksoiskäyttötoimia.

Puolustusalan tutkimusta koskeva erityisohjelma ehdotetaan perustettavaksi asetuksella, jolla perustetaan Euroopan kilpailukykyrahasto vuosiksi 2028–2034.

Edellä mainittuja ehdotuksia täydennetään yhdellä yhteisyritysten perustamissäädöksellä, jolla varmistetaan yhdenmukaiset säännöt.

Ehdotuksessa säädösten soveltamisen alkamispäiväksi mainitaan 1. tammikuuta 2028.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Horisontti Eurooppa on yhdenmukainen Euroopan unionin nykyisten politiikkojen säännösten sekä **yksinkertaisemman, kohdennetumman ja vaikuttavamman talousarvion kanssa.**

Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma on yhdenmukainen komission tammikuussa 2025 hyväksymän **Euroopan kilpailukykykompassin** kanssa. Kompassi sisältää etenemissuunnitelman kilpailukykyyn parantamiseksi lippulaivatoimilla, joihin liittyy kolme välttämätöntä muutosta eli innovointiin tehtävien investointien lisääminen, vähähiilistämiseen

ja kilpailukykyyn tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma sekä liiallisen riippuvuuden vähentäminen ja turvallisuuden lisääminen.

Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalla pyritään yhdessä Euroopan kilpailukykyrahaston kanssa vahvistamaan kilpailukykyä, kestävyttä, kestävyttä, teknologista johtoasemaa ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Niillä saavutetaan **merkittävää yksinkertaistamista** sekä tavoitteiltaan päällekkäisten ohjelmien lukumäärän vähenemisen että täytäntöönpanon osalta: vähemmän byrokratiaa ja raportointia, enemmän luottamusta, tehokkaampaa täytäntöönpanon valvontaa sekä nopeammat lupamenettelyt. Samalla ohjelman ehdotetulla rakenteella varmistetaan rahoituksen painopisteiden ennakoitavuus ja jatkuvuus siten, että unionilla on riittävästi **ketteryttä ja joustavuutta** vastata uusiin tai ennakoimattomiin painopisteisiin.

Tutkimuksen ja innovoinnin keskeinen asema kilpailukykyyn parantamisessa merkitsee sitä, että tutkimukselle ja innovoinnille myönnettävä julkinen tuki on tärkeämpää kuin koskaan aikaisemmin, erityisesti unionin tasolla, jolla sen tuoma lisäarvo on kiistaton. EU:n laajuinen yhteistyö on ratkaisevan tärkeää maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamisessa erityisesti yhteiskunnan ja ympäristön saroilla. Ehdotus on täysin yhdenmukainen komission tutkimus- ja innovointiohjelman kanssa ja sisältää jäsenvaltioille, voittoa tavoittelemattomalle sektorille ja yksityiselle sektorille kannusteita lisätä investointejaan ja **pyrkii yhdessä saavuttamaan tavoite, jonka mukaan 3 prosenttia unionin BKT:stä investoidaan** tutkimukseen ja kehitykseen.

Ohjelmalla tuetaan unionin poliittisten tavoitteiden, kuten puhtaan teollisen kehityksen ohjelman, tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelman, kohtuuhintaista energiaa koskevan toimintasuunnitelman, Euroopan autoteollisuuden toimintasuunnitelman, EU:n startup- ja scale-up-strategian, biotiedestrategian ja muiden Valitse Eurooppa -toimintamallin kannalta merkityksellisten aloitteiden, täytäntöönpanoa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on täysin yhdenmukainen unionin politiikkojen kanssa. Komission prioriteettien mukaisesti siinä **asetetaan tutkimus ja innovointi talouden keskiöön**. Sillä **luodaan investointikapasiteetti** uusien ideoiden vauhdittamiseksi ja niiden kehittämiseksi eurooppalaisia ja muuta ihmiskuntaa hyödyttäväksi uusiksi innovaatioiksi.

Tutkimus ja innovointi on olennaisen tärkeää EU:n painopisteiden edistämiseksi esimerkiksi terveyden, digitaaliteknologian, teollisuuden puhtaan muutoksen, kiertotalouden, osallistavien ja demokraattisten yhteiskuntien, luonnon monimuotoisuuden ja luonnonvarojen, energian, liikkuvuuden, ympäristön, elintarvikkeiden, hiilestä irtautumisen, varautumisen, avaruustoiminnan ja turvallisuuden osalta. Tutkimus ja innovointi on unionin talouden tuottavuuden ja kilpailukykyyn parantamisen ytimessä.

Investoinnit tutkimukseen ja innovointiin täydentävät **Euroopan kilpailukykyrahastoa** ja ovat siihen tiiviisti yhteydessä sekä toimivat synergiassa monivuotinen rahoituskehityksen (MRK) muiden ohjelmien ja välineiden kanssa. Täydentävyys ja synergiat, joihin unionin pitkän aikavälin talousarviossa pyritään tutkimuksen ja innovoinnin tukemisessa ja hyödyntämisessä, maksimoidaan **kilpailukykyyn koordinoitavalla**, jolla sovitetaan yhteen teollisuus- ja tutkimuspolitiikkaa ja investointeja EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla Euroopan yhteiseen etuun tai EU:n tason lisäarvoon liittyvien hankkeiden osalta.

Seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen ohjausmekanismin, kilpailukykyyn koordinoitavalla mukaan luettuna, suuntauksen perusteella Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta ja Euroopan kilpailukykyrahastosta voitaisiin rahoittaa johdonmukainen jatkumo tutkimuksen ja innovoinnin, demonstroinnin, kehittämisen ja käyttöönoton välillä keskittämällä EU:n, kansallisen tason, julkisen sektorin ja yksityisen sektorin toimia ja rahoitusta tulevaisuuteen suuntautuviin hankkeisiin, joilla on vahva

tieteellinen ulottuvuus, mikä edistäisi EU:n laajuista arvonluontia ja strategista riippumattomuutta (ks. jäljempänä olevat esimerkit).

Mahdollisia tulevaisuuteen suuntautuvia hankkeita:

- Investointi Euroopan ydinfysiikan tutkimusjärjestön (CERN) Future Circular Collider -hiukkaskiihdyttimeen yhdessä muiden CERNin osallistujamaiden kanssa. Tavoitteena on säilyttää Euroopan johtoasema hiukkasfysiikan tutkimuksessa. Rahoitus (enintään 20 prosenttia kokonaiskustannuksista) voitaisiin myöntää Horisontti Eurooppa - puiteohjelmasta.
- Älykkään ja puhtaan ilmailun kehittäminen ja Euroopan johtoasema seuraavan sukupolven hiilidioksidipäästötöissä ilma-aluksissa ja automatisoidussa ilmaliikenteen hallinnassa: tämä edellyttäisi kumppanuutta teollisuuden kanssa sekä vahvaa tieteellistä ja teknistä kapasiteettia, jota tuetaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta, mutta myös vankkaa teollisen käyttöönoton ulottuvuutta kilpailukykyrahaston osalta.
- Tulevaisuuden kvanttietokoneen rakentaminen: tavoitteena on tehdä Euroopasta ensimmäinen maanosa, jossa kvanttilaskenta on täysin integroitu arkielämään ja sen sovellukset ulottuvat yksilöllistetyistä hoidosta ilmastomallinnukseen ja 450 miljoonan kansalaisen aiemmin mahdottomiksi katsottujen ongelmien ratkaisemiseen.
- Maailman seuraavan sukupolven tekoälyn kehittäminen ja käyttäminen. Se kehitetään eurooppalaisten tutkijoiden ja eurooppalaisen teollisuuden toimesta ja yhdessä näiden kanssa sekä näitä varten houkutellessa Eurooppaan maailman parhaita osaajia (ja pitäen heidät täällä). Seuraavan sukupolven tekoäly avaisi tieteellisiä ja taloudellisia mahdollisuuksia paljon nykyistä tekoälyaltoa laajemmin asemoiden Euroopan eturintamaan.
- Kriittisen tutkimusdatan suvereniteetin saavuttaminen Euroopassa: tavoitteena on tehdä Euroopasta maailman luotetuin tutkimuksen kannalta kriittisen datan kotipaikka antamalla eurooppalaisille tutkijoille, yliopistoille ja yrityksille poikkeuksellinen kilpailuetu kiireellisten maailmanlaajuisten haasteiden ratkaisemisessa ilmastonmuutoksesta aina pandemioihin.
- Automatisoidun liikenteen ja liikkuvuuden kehittäminen Euroopassa: tämä parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta, vähentää päästöjä ja mahdollistaa entistä osallistavamman liikenteen.
- Investointi ihmiskehon uusiutumiskykyyn liittyviin innovatiivisiin hoitoihin, joissa tavoitteena ovat terveellisempi elämä ja vahvempi talous: pyrkimyksenä on hyödyntää Euroopan regeneratiivisten hoitojen tutkimuksen ja asiantuntemuksen huipputasoa ja vahvistaa Euroopan terveydenhoitoalaa siten, että se on johtavassa asemassa innovatiivisten hoitojen tarjoamisessa. Näillä hoidoilla on potentiaalia sellaisten sairauksien parantamisessa, joihin ei tällä hetkellä ole parannuskeinoa.
- Vihreän siirtymän vauhdittaminen fuusioenergian avulla: tavoitteena on ensimmäinen kaupallinen ydinfuusiovoimala, jolla pystytään tuottamaan turvallista, jatkuvaa ja luotettavaa sähköä kodeille, yrityksille ja energiaintensiivisille teollisuudenaloille, joilla päästöjen vähentäminen on vaikeaa. Tässä on selviydyttävä tieteellisistä, teknisistä ja teknologisista haasteista, jotka on voitettava sen tavoitteen saavuttamiseksi, että Eurooppa syöttää ensimmäisenä fuusioenergiaa verkkoon vuoteen 2034 mennessä.

- Kuun saavutettavuuden takaaminen eurooppalaisille: avaruustalouden johtoaseman saavuttamiseksi Euroopan on kehitettävä avaruuskuljetuksen ja -logistiikan seuraava sukupolvi, jonka avulla voidaan lähettää ja palauttaa valtavia rahtikuormia, sekä kehittyntä avaruusrobotiikkaa tutkimisen ja avaruuden resurssien hyödyntämisen mahdollistamiseksi vuoteen 2040 mennessä.
- EU:n veden saasteettomuuden saavuttaminen: vesiresilienssi vaatii sellaisen tosiasiallisesti vesitehokkaan talouden kehittämistä, jolla turvataan riittävä, puhdas ja kohtuuhintainen vesi ja saniteetti kaikille kaikissa tilanteissa, kriisit ja äärimmäiset sääolosuhteet mukaan luettuna. Tämä edellyttää läpimurtoinnovaatioiden, markkinoille saattamisen ja loppukäyttäjien keskuudessa laajan käyttöönoton edistämistä esimerkiksi haitallisten epäpuhtauksien poistamiseen tarkoitetun vedenkäsittelyteknologian, vesitehokkuuden, kestävän veden uudelleenkäytön tai vesityypin vaihtamisen mahdollistavan teknologian sekä luontopohjaisisten ratkaisujen ja suolanpoistoteknologian osalta, jotta varmistetaan riittävä puhtaan veden saanti teolliseen ja kotitalousoiskäyttöön, voidaan suojella ja palauttaa hyvää vedenlaatua ja veden saatavuutta ekosysteemeille sekä voidaan parantaa EU:n teollisuuden kilpailukykyä.
- Seuraavan luvun kirjoittaminen planeettamme pinnanalaisen alueen tutkimisessa kehittämällä, yhdistämällä, hallinnoimalla ja turvaamalla Euroopan valtamerten havainnointitekniikan ja -valmiuksien seuraava sukupolvi: avaruudessa ja ilmassa käytettävistä välineistä poijuihin, aluksiin ja vedenalaisiin drooneihin ja ajoneuvoihin. Eurooppa tarvitsee strategista riippumattomuutta kaikessa valtamerten havainnointi-infrastruktuurissa sekä data- ja tietopalveluissa vahvistaakseen johtoasemaansa valtameripolitiikassa: valtamerten terveyden suojelemisesta ja palauttamisesta sekä sinisen talouden kilpailukykyyn ja kestävyyslisämisestä merellisen turvallisuuden ja puolustuksen parantamiseen sekä EU:n valtameridiplomatian vahvistamiseen.

Ohjelmalla puututaan yhteensovitetusti Euroopan kilpailukykyrahaston kanssa markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätyydyttäviin investointitilanteisiin oikeasuhteisella tavalla, välttämällä päällekkäisyyttä tai yksityisen rahoituksen syrjäytymistä, ja niistä olisi saatava selkeä eurooppalainen lisäarvo. Tällä pyritään varmistamaan johdonmukaisuus ohjelman toimien ja EU:n valtiontukisääntöjen välillä ja välttämään kilpailun vääristymisen sisämarkkinoilla.

Ehdotus on täysin yhdenmukainen myös sen talouspolitiikkaa koordinoivassa EU-ohjausjaksossa omaksutun toimintamallin kanssa, jolla tuetaan rakennemuutoksia kansallisten tutkimus- ja innovaatiojärjestelmien laadun ja tehokkuuden parantamiseksi kolmella tasolla: ensinnäkin tekemällä merkittäviä investointeja tieteelliseen ja teknologiseen tutkimukseen ja innovointiin, toiseksi tekemällä liiketoimintaympäristöstä innovaatio toiminnan kannalta suotuisampaa ja riskisietoisempaa ja kolmanneksi varmistamalla, että Euroopan kansalaisia tuetaan nopeassa ja joillekin ravistelevassakin siirtymässä, jonka käyttövoimia ovat innovointi, digitalisaatio ja maailmanlaajuiset megatrendit, kuten tekoäly ja kiertotalous.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Horisontti Eurooppa perustuu SEUT-sopimuksen osastoihin ”Teollisuus” ja ”Tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruuspolitiikka” (173 artiklan 3 kohta, 182 artiklan 1 kohta, 183 artikla ja 188 artiklan toinen alakohta) sekä 322 artiklan 1 kohdan a alakohtaan.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Unionilla on jaettu (rinnakkainen) toimivalta tällä alalla SEUT-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan nojalla. Ensinnäkin parantamalla sidosryhmien välistä ja yli rajojen ulottuvaa yhteistyötä ja yhdentymistä EU:n rahoitus poistaa maiden välisiä esteitä ja luo kriittisen massan yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi. Toiseksi EU voi puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointiolosuhteisiin ja luoda taloudellisia vaikutuksia, joilla parannetaan talouden häiriönsietokykyä, mobilisoidaan yksityisiä varoja, houkuttelee pääomaa, parannetaan tuottavuutta kaikkialla EU:ssa ja tuetaan talouden kannalta hyödyllisiä hankkeita, jotka eivät ehkä muuten olisi mahdollisia. Tämä tukee EU:n laajuista kilpailua, minkä avulla voidaan valita parhaat tieteelliset ja innovatiiviset ideat eri puolilta EU:ta. Kolmanneksi EU voi investointien suuntaamista vahvistamalla ja resursseja yhdistämällä puuttua paremmin EU:n laajuisiin haasteisiin ja edistää yhteisiä tavoitteita, kuten digitaalista ja vihreää siirtymää.

Tällä EU:n tason toimintamallilla tuetaan läpimurtoinnovaatioita ja strategisia tavoitteita ja poistetaan jäsenvaltioiden välisiä koordinoitirajoituksia. Esimerkiksi jälkisinulaatioihin perustuvien arvioiden mukaan olennaisiin innovaatioihin, kuten mRNA-pohjaiset covid-19-rokotteet, olisi ilman EU:n vuosikymmenten ajan tutkimukseen ja infrastruktuuriin myöntämää rahoitusta tarvittu kuukausia enemmän aikaa, mikä olisi haitannut olennaisen tärkeää nopeaa markkinoille saattamista ja siten yhteiskunnallisten hyötyjen saavuttamista.

- **Suhteellisuusperiaate**

Unionin tason toiminta mahdollistaa ylikansallisen yhteistyön ja maailmanlaajuisen kilpailun. Näin voidaan varmistaa, että rahoitettavaksi valitaan parhaat ehdotukset. Tämä nostaa huippuosaamisen tasoa ja antaa näkyvyyttä johtavalle tutkimukselle ja innovoinnille sekä myös tukee kansainvälistä liikkuvuutta ja houkuttelee parhaita kykyjä maailmanlaajuisesti. Unionin tason ohjelmassa pystytään parhaiten toteuttamaan suuririskisiä ja pitkäkestoisia tutkimuksen ja innovoinnin toimia, kun riskit voidaan jakaa ja saadaan aikaan sellainen laajuus ja sellaiset mittakaavaedut, joihin ei muutoin päästäisi. Kansallisiin aloitteisiin pyritään luomaan yhteydet erityisesti innovoinnin alalla.

Unionin ohjelmalla voidaan houkuttaa uusia julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin, edelleen vahvistaa Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin toimintakenttää ja nopeuttaa innovaatioiden kaupallistamista ja levitystä. Unionin tason ohjelmissa voidaan myös tukea poliittista päätöksentekoa ja politiikan tavoitteiden saavuttamista.

Ehdotetut toimet eivät ylitä sitä, mikä on unionin tavoitteiden kannalta tarpeen.

- **Toimintatavan valinta**

Pitkäaikaisen ja alhaalta ylöspäin suuntautuvan luonteensa vuoksi tutkimus ja innovointi edellyttää riippumatonta, integroitua ja ennakoitavaa erillistä ohjelmaa, jolla taataan oikeat olosuhteet uusien ideoiden innoittamiselle ja markkinoille saattamiselle. Murroksellisten ratkaisujen mahdollistamiseksi on välttämätöntä pitää tutkimus ja innovointi itsenäisenä ja varmistaa rahoituksen jatkuvuus. Vaikka Horisontti Eurooppa on tiiviisti yhteydessä Euroopan kilpailukykyrahastoon, sen SEUT-sopimuksen 182 artiklassa edellytettävä itsenäinen oikeusperusta sekä brändi ja myönteinen kansainvälinen maine on säilytetty hyödyntäen sen todistettua pitkäaikaista menestystä luotettavana kehyksenä huippuosaamiselle, yhteistyölle ja vaikuttavuudelle.

Säädöksessä luodaan rahoituksen saajille oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka ovat kaikilta osiltaan velvoittavia ja sellaisenaan sovellettavia kaikissa unionin jäsenvaltioissa ja tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan assosioituneissa maissa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Olemassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit ja toimivuustarkastukset ovat olennaisen tärkeitä sen varmistamisessa, että tutkimuksen ja innovoinnin seuraavassa puiteohjelmassa jatketaan sillä, mikä toimii, ja parannetaan sitä, mikä ei toimi. Aiempien toimien vaikuttavuuden, tehokkuuden ja johdonmukaisuuden arvioinnin kautta nämä tarkastelut tarjoavat kriittistä näyttöä politiikan suunnittelun parantamiseksi, tarpeettoman sääntelyrasitteen vähentämiseksi ja rahoitusvälineiden linjaamiseksi muuttuvien tieteellisten, teknologisten ja yhteiskunnallisten tarpeiden mukaan. Tällä edistetään reagoivampaa, vaikuttavampaa ja tulevaisuuteen valmista tutkimus- ja innovointiekosysteemiä.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Vuonna 2028 alkavan seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen valmistelemisen yhteydessä Euroopan komissio järjesti julkisen kuulemisen kerätäkseen näkemyksiä kilpailukykyä edistävästä EU:n rahoituksesta.

Julkisella 12. helmikuuta ja 7. toukokuuta 2025 välillä järjestetyllä julkisella kuulemisella kerättiin 2 034 kyselyvastausta ja 462 kannanottoa, joissa EU:n kansalaiset (26 %), tiedeyhteisö (22 %) ja viranomaiset (13 %) olivat vahvimmin edustettuna rinnallaan yritykset, kansalaisjärjestöt ja muut sidosryhmäverkostot.

Suurin osa vastaajista, joilla oli kokemusta Horisontti Eurooppa - puiteohjelmasta, esitti myönteisiä näkemyksiä rahoitusprosessista rahoitusmahdollisuuksien löytämisestä aina ehdotuspyyntöjen merkityksellisyyteen ja selkeyteen. Vastaajat kuitenkin toivat esille hakumenettelyn ja yleisen aikataulun keskeisinä heikkouksina ja korostivat yksinkertaistamisen, selkeyden ja paremman johdonmukaisuuden tarvetta saatavuuden parantamiseksi erityisesti pk-yritysten ja ensihakijoiden kannalta. Vastaajat totesivat tuen hajanaisuuden investointipolun varrella esteeksi kilpailukyvyille erityisesti liian vähäisten tutkimukseen ja innovointiin kohdistuvien investointien osalta.

Julkista kuulemista täydennettiin keskeisille teollisuuden, tutkimuksen ja innovoinnin sidosryhmille suunnatuilla yhteydenotoilla. Tutkimuksen ja innovoinnin sidosryhmät ovat osallistuneet aktiivisesti keskusteluun tutkimuksen ja innovoinnin tulevasta asemasta EU:n kilpailukyvyssä erityisesti sen jälkeen, kun komission poliittiset suuntaviivat julkaistiin heinäkuussa 2024 ja kilpailukykykompassi helmikuussa 2025.

- **Ulkopuoliset asiantuntijat**

Tämä aloite pohjautuu kolmeen keskeiseen ulkoiseen raporttiin: Mario Draghin EU:n kilpailukykyä koskevaan, Enrico Lettan sisämarkkinoiden tulevaisuutta koskevaan ja komission asiantuntijaryhmän Horisontti Eurooppa - puiteohjelman väliarviointia koskevaan raporttiin.

Näiden kolmen raportin keskeiset viestit ovat samansuuntaiset: **Euroopan on innovoitava, mukauduttava ja johdettava** kilpailukykyensä, vaurautensa, kestävyytensä ja turvallisuutensa turvaamiseksi. Niiden yhteinen analyysi toimii vahvana analyttisenä ja poliittisena perustana ehdotetulle tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmalle ja Euroopan kilpailukykyrahaston laajemmille strategisille suuntaviivoille.

- **Vaikutustenarviointi**

Tähän ehdotukseen liittyy kattava Euroopan kilpailukykyrahastolle tarkoitettu vaikutustenarviointi, jonka piiriin kuului 14 EU:n kilpailukykyä edistävää ohjelmaa.

Komission poliittisten suuntaviivojen mukaan seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen on tarkoitus olla kohdennetumpi, yksinkertaisempi ja vaikuttavampi. Uuden monivuotisen rahoituskehityksen rakenne poikkeaa näin ollen merkittävästi nykyisestä rakenteesta. Kun otetaan huomioon tämä uuden monivuotisen rahoituskehityksen valmistelun erikoisuus, vaikutustenarvioinnista puuttui useita keskeisiä tekijöitä. Siksi sääntelyntarkastelulautakunta päätti poikkeuksellisesti antaa varauksettoman lausunnon.

Sääntelyntarkastelulautakunta totesi, että kertomuksessa oli merkittäviä puutteita muun muassa soveltamisalassa, hallinnossa ja johdonmukaisuudessa monivuotisen rahoituskehityksen muiden osien kanssa. Nämä puutteet on korjattu sekä Euroopan kilpailukykyrahastoa että Horisontti Eurooppa - puiteohjelmaa koskevissa säädösehdotuksissa.

Poliittisissa suuntaviivoissa esitetyn yksinkertaisuuden ja joustavuuden, nopeuden ja strategisen painotuksen tarpeen mukaisesti vaikutustenarvioinnissa arvioitiin kolmea EU:n rahoituksen rakenteeseen vaikuttavaa vaihtoehtoa, jotka ulottuvat kilpailukykyyn liittyvien 14 ohjelman jatkamisesta niiden yhdistämiseen kilpailukykyrahastoksi:

- A. Parannettu nykytilanne: kevyttä koordinointia.
- B. Olemassa olevien ohjelmien tehostettu koordinointi (yhteinen sääntökirja).
- C. Ohjelmien yhdistäminen uuteen Euroopan kilpailukykyrahastoon yhdellä tai kahdella erillisellä säädöksellä.

Ohjelmien yhdistämistä kahdella erillisellä säädöksellä vaihtoehdon C mukaisesti pidettiin parhaana toimintavaihtoehtona, jonka avulla Horisontti Eurooppa -brändi voidaan säilyttää ja samalla edistää täysimittaisesti kilpailukykyrahaston tavoitteita näiden kahden säädöksen tavoitteiden, rakenteen, hallinnon ja sääntöjen integroinnin ansiosta. Yhdistämisellä myös saavutettaisiin erillinen tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma, jolla turvattaisiin tutkimuksen ja innovoinnin integriteetti sekä SEUT-sopimuksen 182 artiklan vaatimusten noudattaminen. Tähän kantaan ovat yhtyneet Euroopan parlamentti, jäsenvaltiot ja kolmannet maat, jotka nyt ovat assosioituneet Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan.

- **Yksinkertaistaminen**

Yksinkertaistaminen on komission **yleinen prioriteetti**, jossa tavoitteena on vähentää raskautta ja liiallista monimutkaisuutta ja edistää nopeutta ja joustavuutta.

Koska tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma on suurin suoraan hallinnoituna täytäntöönpantava unionin ohjelma, se on selkeä yksinkertaistamisen kohde. Yksinkertaistamista rahoituksen saajille saavutetaan muun muassa seuraavasti:

- **Työohjelman keston lyhentäminen ja vähemmän määräävä ohjelmasuunnittelu:** aiheiden kokonaismäärän vähentäminen, aihekuvausten lyhentäminen ja vain yhden hankkeen käsittävien aiheiden pitäminen mahdollisimman vähäisinä.
- **Oletusarvoisesti avoimet aiheet:** vähemmän määräävyyttä ja enemmän vapautta hakijoille saavuttaa odotetut tulokset eri tavoin.
- **Jatkuvuus ja rahoitusympäristön yksinkertaistamisen jatkaminen:** Tutkimus- ja innovointitoimien ja innovointitoimien välillä ei tehdä eroa, vaan käytetään yhteistä enintään 100 prosentin rahoitusosuutta, lukuun ottamatta muita voittoa tavoittelemattomia tahoja kuin pk-yrityksiä, joiden kohdalla rahoitusosuus on

enintään 70 prosenttia. Rahoitusosuus on enimmäismäärä, jota voidaan perustelluissa tapauksissa vähentää tiettyjen toimien toteuttamista varten.

- **Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käytön lisääminen:** Kertakorvausrahoituksesta tulee unionin rahoitusosuuden oletusmuoto Horisontti 2020 -puiteohjelman kertakorvauspilottihankkeista ja niiden laajemmasta soveltamisesta Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa saatujen kokemusten pohjalta, jollei muuta säädetä. Myös muita yksinkertaistettuja kustannusmuotoja, kuten yksikkökohtaisia henkilöstökustannuksia, käytetään. Näillä yksinkertaistamistoimilla pyritään edistämään erityisesti ensihakijoiden ja pienempien yhteisöjen laajempaa osallistumista säilyttäen samalla moitteeton varainhoito ja valvonta.

Ennennäkemättömien yksinkertaistamisponnistelujen rinnalla Horisontti Eurooppa -puiteohjelman **täytäntöönpanoa saadaan nopeutettua** lyhentämällä avustuksen myöntämiseen kuluva enimmäisaika seitsemään kuukauteen, joka on yksi EU:n ohjelmien lyhimmistä ja alittaa varainhoitoasetuksessa esitetyn enimmäisajan kahdella kuukaudella. Sekä Euroopan parlamentin että neuvoston sitoutuminen yksinkertaistamisperiaatteen noudattamiseen tavallisessa lainsäätämisyksityksessä on avainasemassa.

- **Perusoikeudet**

Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon periaatteet, jotka tunnustetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja muissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, joiden osapuolia jäsenvaltiot ja unioni ovat.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Kaikkien ehdotusten talousarviot esitetään käyppinä hintoina. Komissio voi kustannus-hyötyanalyysin perusteella jatkaa toimeenpanovirastojen käyttämistä Horisontti Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanossa.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Tätä aloitetta seurataan vuoden 2027 jälkeisen talousarvion tuloksellisuuskehityksessä, jolle on erillinen ehdotuksensa. Tuloksellisuuskehitys edellyttää ohjelman täytäntöönpanovaiheessa laadittavaa täytäntöönpanokertomusta sekä jälkiarviointia, joka toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Arviointi toteutetaan komission paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti, ja se perustuu ohjelman tavoitteiden kannalta merkityksellisiin indikaattoreihin.

- **Muut ehdotukseen liittyvät horisontaaliset kysymykset**

Ohjelman periaatteet: ohjelmalla varmistetaan Euroopan tutkimus- ja innovaationsopimuksen ja eurooppalaisen tutkimusalueen arvojen ja periaatteiden tehokas edistäminen, mukaan luettuna tutkimuksen ja innovoinnin etiikka ja integriteetti, tieteellisen tutkimuksen vapaus, sukupuolten tasa-arvo ja yhtäläiset mahdollisuudet, avoin tiede sekä houkuttelevien tutkijanurien ja liikkuvuuden edistäminen.

Kansainvälistä yhteistyötä vahvistetaan edelleen tavoitteena edistää unionin kilpailukykyä ja huippuosaamista tutkimuksen ja innovoinnin alalla, ja siinä tasapainotetaan riskit ja hyödyt yhteistyössä kolmansien maiden ja kolmansien maiden tahojen kanssa.

Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen: Unionin kilpailukykyyn parantamiseksi ja komission hyödyntämisstrategian mukaisesti otetaan käyttöön erityisiä tukivälineitä ja -työkaluja, joilla helpotetaan ja nopeutetaan tulosten hyödyntämisen prosessia ja varmistetaan, että tutkimustulokset muuntuvat tosielämän sovelluksiksi. Tällä julkiset investoinnit tutkimukseen ja innovointiin saadaan muunnettua uusiksi markkinamahdollisuuksiksi ja konkreettiseksi arvoksi yhteiskunnalle ja teollisuudelle.

Strategisen ohjauksen yhdenmukaistaminen kilpailukykyrahaston ja kilpailukykyyn koordinoitavaliineen kanssa.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Horisontti Eurooppa -puiteohjelman perustana on jo yli 40 vuoden ajalta EU:n investointeja tutkimukseen ja innovointiin. Sen tarkoituksena on edistää tiedettä, suojella riippumattomuuden ja avoimuuden perusarvoja, parantaa Euroopan erinomaista osaamis pohjaa ja lisätä EU:n kilpailukykyä. Sen rakenne on suunniteltu tehostamaan johdonmukaisuutta ja tuloksellisuutta.

Ehdotuksen mukaan puiteohjelma perustuisi neljän pilarin rakenteeseen.

- **Pilarilla I ”Huipputason tiede”** pyritään vahvistamaan EU:n tieteellistä perustaa, houkuttelemaan huippukykyjä, edistämään huipputason tutkimusta Euroopassa ja tuottamaan parasta tiedettä EU:n politiikkoja varten. Huipputason tutkimus sekä liikkuvuus ovat keskeinen osa Euroopan pyrkimystä olla maailman paras paikka tutkimuksen tekemiselle: ”Valitse Eurooppa”. Tätä taustaa vasten tähän pilariin kuuluvat:
  - Euroopan tutkimusneuvosto (ERC): Euroopan tutkimusneuvostoa laajennetaan siten, että se pystyy paremmin tukemaan eturintaman tutkimusta painottaen tukea huipputason tutkijoille ja heidän ryhmilleen.
  - Marie Skłodowska-Curie -toimet (MSCA): Marie Skłodowska-Curie -toimilla jatketaan tutkijakoulutuksen ja tutkijoiden urakehityksen tukemista.
  - Tiedeperustainen EU:n politiikka: yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) muut kuin ydinalan suorat toimet.
- **Pilarilla II ”Kilpailukyky ja yhteiskunta”** pyritään tukemaan yhteistoiminnallista tutkimusta ja innovointia aloilla, joilla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus, keskittyen maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin ja EU:n kilpailukykyyn parantamiseen. Tämä pilari vastaa Euroopan kilpailukykyrahaston ja sen neljän politiikkaikkunan toiminta-alojen rakennetta. Tämä varmistaa tuen johdonmukaisuuden koko investointipolun ajan. Lisäksi uuteen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan liittyvässä politiikkaikkunassa käsitellään alhaalta ylöspäin suuntautuvaa tutkimusta erityisesti maailmanlaajuisien yhteiskunnallisten haasteiden, kuten muuttoliikkeen, disinformaation ja demokratian suojelemisen, vahvistamisen ja edistämisen, alueilla sekä sosiaalisten ja taloudellisten muutosten, osallistavien yhteiskuntien ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden osalta. Yhteistoiminnallisen tutkimuksen strategisessa ohjelmasuunnittelussa hyödynnetään sisäistä arviointivalmiutta eli uusien teknologioiden seurantakeskusta, johon viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa [XXX]* [Euroopan

kilpailukykyrahasto]¹. Kumppanuudet säilyvät ohjelman keskeisenä välineenä, ja ne toimivat synergiassa Euroopan kilpailukykyrahaston kanssa asiaankuuluvien ohjausprosessien puitteissa. Ehdotuksen mukaan näiden toimintoja ja organisaatioita yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan merkittävästi. Kumppanuuksilla voi olla erilaisia muotoja: ne voivat olla kahden julkisen ja yhden yksityisen tahon, kahden julkisen tahon tai julkisen ja yksityisen tahon välisiä.

- **Pilarilla III ”Innovointi”** pyritään tukemaan innovointia Euroopassa keskittyen uusien tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien kehittämisen edistämiseen. Tähän pilariin kuuluvat:
  - Euroopan innovaationeuvosto (EIC): Euroopan innovaationeuvosto tukee innovatiivisia startup-yrityksiä ja pk-yrityksiä keskittyen murroksellisen innovoinnin ja yrittäjyyden edistämiseen. Sitä laajennetaan seuraavasti:
    - Lisäämällä ARPA-elementtejä sen toimintaan, jossa suuren riskin hankkeita tuetaan vaiheittain tai lopetetaan sen perusteella, mikä asiantuntevien ohjelmapäälliköiden mukaan on niiden potentiaali tuottaa murroksellisia ratkaisuja. Lisäksi kehitetään polkuja Euroopan tutkimusneuvoston tai yhteistoiminnallisista tutkimushankkeista Euroopan innovaationeuvostoon läpimurtoteknologioiden nopeampaa kaupallistamista ja laajentamista varten.
    - DARPA-toimintamallilla, jolla tuetaan puolustusalan ja kaksoiskäyttöteknologioiden startup-yrityksiä ja niiden laajenemista toimien täysin Euroopan kilpailukykyrahaston InvestEU-välinettä sekä EU:n puolustusalan innovaatiojärjestelmän (EUDIS) ja CASSINI-avaruusyrittäjyysaloitteen toimia täydentävästi.
    - Innovaationeuvosto tarjoaa ennennäkemättömän mahdollisuuden tukea korkean teknologian kaksoiskäyttö- ja puolustusalan startup-yrityksiä ja laajenevia yrityksiä, mukaan luettuna ne, jotka katsotaan strategisiksi ja olennaisen tärkeiksi unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen kannalta ja tarvitsevat kohdennettua suoraa tukea eivätkä pysty saamaan riittävästi pääomaa markkinoilta.
    - Tiiviillä koordinoinnilla ja synergialla Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden kanssa haasteiden määrittelemisessä.
    - Olemassa olevan syväteknologian laajentamisen rahoitusta Scaleup Europe -rahastosta, josta ilmoitettiin EU:n start-up- ja scale-up-strategiassa, toteutetaan nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä sovittujen ehtojen mukaisesti. Kaikki tuleva laajentumisen rahoittaminen toteutetaan Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa.
  - Innovaatioekosysteemeillä, mukaan luettuna toimet, joilla edistetään osaamiskolmion – korkeakoulutus, tutkimus ja innovointi sekä yritystoiminta – integrointia kaikkialla unionissa.

Pilarin II yhteistoiminnallisen tutkimuksen ja pilarin III startup- ja laajenemisvaiheen yritysten tukemisen välille suunnitellaan tiivistä yhteistyötä, jotta voidaan vahvistaa startup-yritysten ja laajenevien yritysten kysyntäpuolta luomalla niille yhteyksiä suuriin yrityksiin

---

¹ EUVL C , , s. .

Euroopassa ja helpottamalla innovatiivisia julkisten hankintojen toimia EU:n ja kansallisella tasolla.

- **Pilarilla IV ”Eurooppalainen tutkimusalue”** pyritään tukemaan yhtenäisen eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) kehittämistä keskittyen huippuosaamisen, osallistavuuden ja vaikuttavuuden edistämiseen. Tähän pilariin kuuluvat:
  - ERA:n toimintapolitiikka: Tällä osa-alueella tuetaan ERA:n toimintapolitiikan kehittämistä keskittyen huippuosaamisen, osallistavuuden ja vaikuttavuuden edistämiseen.
  - Tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit: Tällä osa-alueella tuetaan tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien kehittämistä ja käyttöä, ja tähän sisältyy ensimmäistä kertaa myös tuki pääomamenoja varten.
  - Osallistumisohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen: Tällä osa-alueella tuetaan tutkimus- ja innovointivalmiuksien kehittämistä kaikilla Euroopan alueilla.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta vuosiksi 2028–2034, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja asetuksen (EU) 2021/695 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan, 182 artiklan 1 kohdan, 183 ja 188 artiklan ja 322 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon (1),

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin tavoitteena on lujittaa tieteellistä ja teknologista perustaansa vahvistamalla eurooppalaista tutkimusaluetta (ERA), jolla tutkijat, tieteellinen tietämys ja teknologia voivat liikkua vapaasti, ja kannustamalla unionia parantamaan kilpailukykyään, myös teollisuuden osalta, sekä edistää samalla kaikkea tutkimus- ja innovaatiotoimintaa unionin strategisten prioriteettien saavuttamiseksi ja sitoumusten täyttämiseksi. Viime kädessä tarkoituksena on edistää rauhaa, unionin arvoja ja sen kansojen hyvinvointia.
- (2) Jotta voidaan saada aikaan tieteellisiä, teknologisia, taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja jotta unionin tekemistä tutkimus- ja innovaatioinvestoinneista saatava lisäarvo voidaan maksimoida, unionin olisi investoitava tutkimukseen ja innovointiin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” (2028–2034), jäljempänä ’ohjelma’, avulla, minkä tulisi vahvistaa kilpailukykyä, resilienssiä, kestävyyttä, teknologista johtoa ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (3) Ohjelma olisi kytkettävä tiiviisti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) [XXX]* [Euroopan kilpailukykyrahasto]⁴ asettamalla tutkimus ja innovointi unionin talous- ja investointistrategian keskiöön.

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

- (4) Unionin olisi lisäksi pyrittävä poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä ja edistämään miesten ja naisten tasa-arvoa sekä torjumaan syrjintää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8 ja 10 artiklan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisesti.
- (5) Viimeaikaiset kokemukset nopeasti muuttuvassa taloudellisessa, sosiaalisessa ja geopoliittisessa ympäristössä ovat osoittaneet tarpeen joustavoittaa monivuotista rahoituskehystä ja siihen liittyviä unionin meno-ohjelmia. Tätä varten ja ohjelman tavoitteiden mukaisesti rahoituksessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon muuttuvat poliittiset tarpeet ja unionin painopisteet sellaisina kuin ne on yksilöity komission julkaisemissa asiakirjoissa, Euroopan parlamentin päätöslauselmissa ja neuvoston päätelmissä, samalla kun varmistetaan talousarvion toteuttamisen riittävä ennakoitavuus.
- (6) Ohjelmaan osallistumista ja sen tulosten levittämistä koskevien sääntöjen tarkoituksena on yksinkertaistaa saavutettavuutta, lisätä avoimuutta ja maksimoida unionin rahoituksen vaikutus.
- (7) Ohjelmalla olisi osaltaan lisättävä julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin jäsenvaltioissa, millä autetaan saavuttamaan tavoite, jonka mukaan kaikkiaan vähintään kolme prosenttia unionin bruttokansantuotteesta (BKT) investoidaan tutkimukseen ja kehittämiseen. Jäsenvaltioiden tutkimus- ja innovaatioinvestointeja olisi arvioitava eurooppalaisen ohjausjakson avulla eli kehyksessä, jossa koordinoidaan unionin talous-, finanssi-, työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa. Mainitun tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi, että jäsenvaltiot ja yksityinen sektori täydentävät ohjelmaa omilla tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin liittyvillä tehostetuilla investointitoimillaan. Unioni on edistynyt tasaisesti tutkimus- ja kehittämisinvestointien lisäämisessä, mutta se on jäljessä muista globaaleista johtajista. Edellä mainitussa kolmen prosentin tavoitteessa, joka asetettiin yli kaksi vuosikymmentä sitten, tunnustettiin tutkimuksen ja kehittämisen merkitys osaamisyhteiskunnan perustana. Vaikka tavoite kannusti eri jäsenvaltioita asettamaan omat tutkimus- ja kehittämisintensiteettiä koskevat tavoitteensa, merkittäviä eroja on edelleen, sillä vain muutamat jäsenvaltiot ovat saavuttaneet tai ylittäneet investointitavoitteensa.
- (8) Kuten Horisontti Eurooppa -ohjelmassa, teknologisen valmiuden tasoa koskevat OECD:n määritelmät olisi edelleen otettava huomioon teknologian tutkimuksen, tuotekehittelyn ja demonstroinnin luokittelussa sekä ehdotuspyynnöissä tarjolla olevien toimityyppien määrittelyssä. Avustuksia ei pitäisi myöntää toimille, joiden toiminnot menevät teknologisen valmiuden tasoa 8 pidemmälle. Työohjelmassa tulisi olla mahdollista myöntää avustuksia laajamittaiselle tuotteiden validoinnille ja markkinareplikoinnille osan ”Kilpailukyky ja yhteiskunta” yksittäisen ehdotuspyynnön kohdalla.
- (9) Osia talousarviosta olisi voitava toteuttaa eurooppalaisten kumppanuuksien kautta yhdessä muiden julkisten ja yksityisten tahojen kanssa, jos tämä on tehokkain toteutusmuoto politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi. Olisi perustettava eurooppalaisia kumppanuuksia, jotka edellyttävät unionin tiivistä osallistumista ja joissa olisi varmistettava, että unioni saa asianmukaiset äänioikeudet ja että muilta kumppaneilta saadaan riittävät yhteisinvestoinnit unionin rahoituksen vivuttamiseksi. Synergioiden ja tehokkuuden edistämiseksi on tarpeen varmistaa yhdenmukaiset säännöt. Siksi olisi

---

⁴ EUVL C , , s .

luotava strateginen ja johdonmukainen kumppanuusportfolio, joka koostuu rajallisesta määrästä eurooppalaisia kumppanuuksia.

- (10) Eurooppalaiset kumppanuudet, myös yhteisyritysten muodossa, ovat olennainen väylä teollisuuden osallistumiselle ja investoinnille yhteistoiminnallisessa tutkimuksessa ja innovoinnissa, ja niiden pitäisi edistää Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden erityisiä toimintapoliittisia tavoitteita ja niitä pitäisi tarvittaessa tukea sen kautta kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (11) Asetuksella 2021/695 perustettujen EU:n missioiden olisi mahdollistettava muutosvoimainen ja systeeminen vaikutus yhteiskuntaan edistämällä monitieteistä, monialaista, toimintapolitiikkojen välistä ja rajat ylittävää yhteistyötä. Niissä olisi tukeuduttava tutkimukseen ja innovointiin pyrkien kehittämään läpimurtoteknologioita, palveluja, tuotteita ja sosiaalisia innovaatioita, joita tarvitaan niiden kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi. EU:n missioiden olisi puolestaan nopeutettava innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä, laajentamista ja käyttöönottoa ja autettava luomaan edelläkävijämarkkinoita uusille tuotteille ja palveluille. Puiteohjelmasta tulisi rahoittaa missioiden tutkimus- ja innovaatiotoimia, kun taas käyttöönotto ja laajentaminen tulisi toteuttaa muiden EU:n ohjelmien ja kansallisen rahoituksen kautta.
- (12) Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2025–2027 strategiseen suunnitelmaan⁵ ankkuroitava uusi eurooppalainen Bauhaus -väline (NEB-väline) on monivuotinen rahoitusväline, jonka tarkoituksena on nopeuttaa asuinalueiden muutosta kestävän ja osallistavan suunnittelun avulla. Siihen sisältyvä tutkimus- ja innovaatio-osio tulisi rahoittaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta, ja käyttöönottoa tukeva osio tulisi toteuttaa muiden EU:n ohjelmien ja kansallisen rahoituksen kautta.
- (13) Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) olisi tarjottava houkuttelevaa ja joustavaa rahoitusta ja annettava näin kyvykkäille ja luoville yksittäisille tutkijoille – painottaen tietoisesti uransa alkuvaiheessa olevien tutkijoiden tukemista – mahdollisuus viedä eteenpäin kaikkein lupaavimpia tutkimuslinjoja tieteen eturintamassa. Tämä sitoutuminen tutkijalähtöiseen tutkimukseen, joka valitaan unionin laajuisen kilpailun kautta yksinomaan huippuosaamiskriteerin perusteella ja joka on avoin lahjakkuuksille kansallisuudesta tai alkuperästä riippumatta, on olennainen edellytys maailman parhaiden aivojen houkuttelemiseksi ja maailman eturivin aseman vakiinnuttamiseksi Euroopalle tutkimuksessa ja innovoinnissa.
- (14) Osaamiseen perustuvassa globaalissa taloudessa unionin pitkän aikavälin kilpailukyky, teknologinen johtoasema ja valmiudet vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin riippuvat erityisesti sen kyvystä kehittää, houkuttaa ja pitää alueellaan kansainvälisesti verkottunutta korkean osaamistason tutkimushenkilöstöä. Strategiset investoinnit huippututkijoihin ja heidän koulutukseensa, liikkuvuuteensa ja uranäkymiinsä niin tiedemaailmassa kuin sen ulkopuolella ovat olennaisia innovoinnin, talouden häiriönsietokyvyn ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Marie Skłodowska-Curie -toimet (MSCA) ovat eurooppalaisen tutkijoiden peruskirjan periaatteiden mukaisesti keskeisessä asemassa tämän tavoitteen edistämässä. Ohjelmalla olisi vahvistettava korkeakoulujen ja innovaatioekosysteemien välisiä yhteyksiä, yksityinen sektori mukaan lukien. Sen olisi mahdollistettava eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttaminen muun muassa kehittämällä Euroopan korkeakoulutussektorin valmiuksia kilpailla globaalien kumppanien kanssa yhteistyön kautta, tukemalla ja houkuttelemalla lahjakkuuksia ja vivuttamalla enemmän yksityisiä

⁵ Komission päätös C(2024) 1741, annettu 20.3.2024.

investointeja, myös Eurooppalaiset yliopistot -allianssin kaltaisten korkeakoulutusaloitteiden kautta, ja synergiassa Erasmus+-ohjelman kanssa ja tämän asetuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

- (15) Euroopan innovaationeuvoston (EIC) olisi edistettävä innovaatioita syväteknologian markkinoiden luomiseksi. Sen olisi tunnistettava, kehitettävä ja otettava käyttöön näitä syväteknologian innovaatioita välineidensä avulla. Euroopan innovaationeuvoston tulisi tarjota johdonmukaista ja virtaviivaistettua tukea, jotta voidaan täyttää vaje läpimurtoteknologioihin ja syväteknologian innovaatioihin suunnattavassa julkisessa tuessa ja yksityisissä investoinneissa. Euroopan innovaationeuvoston tulisi pyrkiä välineidensä avulla kuromaan umpeen, integroimaan ja nopeuttamaan innovoijan matkaa tutkimuksesta markkinoille ja luomaan edellytyksiä sille, että unionilla on johtavia yrityksiä uusilla teknologian aloilla, jotta se voi saavuttaa yhteiskunnalliset ja taloudelliset tavoitteensa ja välttää riippuvuutta muista alueista. Euroopan innovaationeuvoston olisi tuettava suuririskisiä erittäin lupaavia innovaatioita ja yrityksiä, joita ei niihin liittyvien teknologisten, tieteellisten, rahoituksellisten, hallinnollisten tai markkinariskien vuoksi pidetä vielä täysin pankkirahoituskelpoisina ja jotka eivät siksi voi kerätä markkinoilta tarvittavia investointeja voidakseen kilpailla maailmanlaajuisesti. Tähän tulisi sisältyä sekä ”avoin” (alhaalta ylöspäin suuntautuva) että ”haastelähtöinen” lähestymistapa tiiviissä yhteistyössä ja synergiassa Euroopan kilpailukykyrahaston ja sen politiikkaikkunoiden kanssa. Siihen tulisi sisältyä ”DARPA”-tyyppinen lähestymistapa, joka on tarkoitettu tukemaan puolustusalan ja kaksikäyttötuotteiden startup-yrityksiä ja niiden laajentamista täydentäen kaikilta osin Euroopan kilpailukykyrahaston InvestEU-välinettä sekä EU:n puolustusalan innovaatiojärjestelmän (EUDIS) ja Cassini-avaruusyrittäjyysaloitteen toimenpiteitä. Täytäntöönpano olisi toteutettava tiiviissä synergiassa ja koordinoiden Euroopan kilpailukykyrahaston kanssa.
- (16) Start-up- ja scale-up-strategiassa ilmoitetun Scaleup Europe -rahaston puitteissa myönnettävä syväteknologiayritysten scaleup-rahoitus, joka on olemassa tämän asetuksen voimaantullessa, olisi toteutettava vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä sovittujen ehtojen mukaisesti. Kaikki scale-up-rahoitus vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehysten puitteissa olisi myönnettävä Euroopan kilpailukykyrahastosta.
- (17) Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) olisi edelleen tarjottava unionin poliitikoille riippumatonta tieteellistä näyttöä ja teknistä tukea politiikkasyklin kaikissa vaiheissa. JRC:n suorat toimet olisi toteutettava joustavasti, tehokkaasti ja avoimesti ottaen huomioon unionin politiikkojen tarpeet ja JRC:n käyttäjien asiaankuuluvat tarpeet ja varmistaen unionin taloudellisten etujen suojelu. JRC:n olisi edelleen tuotettava lisäresursseja, joita se voi käyttää tieteellisen ja teknisen toimintansa tukemiseen.
- (18) Ohjelmalla tulisi varmistaa eurooppalaisen tutkimusalueen ja Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimuksen⁶ arvojen ja periaatteiden tehokas edistäminen ja suojelu, mukaan lukien tutkimuksen ja innovoinnin etiikka ja integriteetti, tieteellisen tutkimuksen vapaus, tiedeperustainen politiikka, sukupuolten tasa-arvo ja yhtäläiset mahdollisuudet, syrjimättömyys ja avoin tiede, sekä houkuttelevien tutkijanurien ja liikkuvuuden edistäminen. Erityisesti ohjelmalla olisi varmistettava kaikille tarjottavien yhtäläisten mahdollisuuksien tehokas edistäminen ja

⁶ Neuvoston suositus (EU) 2021/2122, annettu 26 päivänä marraskuuta 2021, Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimuksesta (EUVL L 431, 2.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>).

sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen toteuttaminen, myös sukupuoliulottuvuuden sisällyttäminen tutkimus- ja innovaatioisälttöön. Sillä tulisi pyrkiä puuttumaan sukupuolten epätasapainon syihin. Erityistä huomiota pitäisi kiinnittää mahdollisuuksien mukaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen varmistamiseen arviointilautakunnissa ja muissa asiaankuuluvissa neuvoa-antavissa elimissä, kuten johtokunnissa ja asiantuntijaryhmissä.

- (19) Ohjelmalla olisi tuettava eurooppalaisia tutkimusinfrastruktuureja ja teknologiainfrastruktuureja tieteellisen ja teknologisen huippuosaamisen ja teollisuuden kilpailukyvyn edistämiseksi tukemalla tutkimus- ja innovointisyklin jatkuvuutta perustutkimuksesta soveltavaan tutkimukseen kohti käyttöönottoa yhteiskunnassa ja markkinoilla.
- (20) Ohjelmassa olisi toteutettava konkreettisia toimenpiteitä, joilla tuetaan valmiuksien kehittämistä osallistumisohjajaa laajentavissa maissa, vahvistetaan yhteistyökykyä kaikkialla unionissa ja parannetaan tutkimus- ja innovaatiovalmiuksia osallistumisohjajaa laajentavissa ja siirtymävaiheissa olevissa maissa, mikä johtaa yhtenäisempään ja integroidumpaan eurooppalaiseen tutkimus- ja innovaatiojärjestelmään ja edistää tavoitetta investoida vähintään 3 prosenttia BKT:stä tutkimukseen ja kehittämiseen. Tukikelpoiset jäsenvaltiot kaudelta 2021–2027 olisi jaettava ohjelman koko keston ajaksi kahteen ryhmään innovaatioiden tulostaulun indeksiluvun ja bruttokansantuloa (BKTL) kohti lasketun suhteellisen taloudellisen tuoton perusteella seuraavin kriteerein: i) ”siirtymävaiheissa olevia maita” ovat maat, joilla innovaatioiden tulostaulun indeksiluku (2023–2025) on yli 75 prosenttia unionin keskiarvosta ja suhteellinen taloudellinen tuotto BKTL:a kohti (2021–2025) positiivinen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa, ja ii) ”osallistumisohjajaa laajentavia maita” ovat kaikki muut kauden 2021–2027 tukikelpoiset jäsenvaltiot.
- (21) Koska kansainvälisestä yhteistyöstä on hyötyä pyrittäessä ratkaisemaan muun muassa yhteisiä teknologisia, taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja yhteiskunnallisia haasteita, ohjelmalla olisi edistettävä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa. Kansainvälisellä yhteistyöllä tulisi pyrkiä vahvistamaan unionin kilpailukykyä ja huippuosaamista tutkimuksessa ja innovoinnissa, mukaan lukien sen kyky houkutella ja pitää alueellaan maailman parhaita lahjakkuuksia. Geopoliittisten näkökohtien, mukaan lukien taloudellinen turvallisuus, pitäisi olla lähestymistavan keskiössä, ja eriasteista yhteistyötä olisi harkittava perustuen kokonaisarvioon hyödyistä, jonka unioni voi saada voidakseen käsitellä prioriteettejaan ja vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin ja turvataksaan samalla unionin arvot ja edut. Assosioituminen koko ohjelmaan tai sen osiin säilyisi kattavimpana yhteistyömuotona. Puolustukseen liittyvien Euroopan innovaationeuvoston toimenpiteiden osalta rahoitusta pitäisi voida myöntää ainoastaan sellaisiin kolmansiin maihin sijoittautuneille yhteisöille, jotka ovat assosioituneet Euroopan kilpailukykyrahastoon puolustusalan toimenpiteiden osalta. Ohjelmalla voidaan tukea Globaali Eurooppa -ohjelmasta rahoitettavia toimenpiteitä edellyttäen, että ne ovat tämän asetuksen sääntöjen ja tavoitteiden mukaisia ja linjassa synergioita koskevien säännösten kanssa.
- (22) Unionin strategisen autonomian vahvistamiseksi ja pitkän aikavälin kestävän talouskasvun varmistamiseksi on olennaisen tärkeää vahvistaa sen maailmanlaajuisia kilpailukykyä ja turvata samalla sen strategiset voimavarat ja edut Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategian⁷ mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom)

⁷ Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategiasta, JOIN(2023) 20 final, Bryssel 20.6.2023.

2024/2509 136 artiklalla, sellaisena kuin se on täydennettynä asetuksen (EU) XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] 10 artiklalla, edistetään unionin kilpailukykyä ja suojataan sen taloudellista turvallisuutta. Näiden säännösten soveltaminen ohjelmaan tarjoaisi asianmukaisen oikeudellisen kehyksen, joka mahdollistaa tarvittaessa erityisehtojen vahvistamisen tutkimuslähtöistä kilpailukykyä edistäville ja unionin etuja ja strategista autonomiaa suojaaville ratkaisu- ja myöntämismenettelyille, mukaan lukien toimenpiteet, joiden tarkoituksena on rajoittaa osallistumista tai suojata tuloksia ja varmistaa johdonmukaisuus ja yhtenäisyys Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden erityissääntöjen kanssa. Tarvittaessa olisi sovellettava riskiperusteista lähestymistapaa, jotta varmistetaan, että tutkimukseen ja innovointiin liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja käsitellään oikeasuhteisin ja tehokkain toimenpitein⁸. Varainhoitoasetuksen 136 artiklan mukaisesti suuririskisiin toimittajiin olisi sovellettava turvallisuussyistä tukikelpoisuusrajoituksia.

- (23) Koska luonnonuhkiin, terveysuhkiin, teknisiin onnettomuuksiin, muuttuviin turvallisuusuhkiin ja muihin häiriöihin liittyvät riskit kasvavat, on olennaisen tärkeää parantaa unionin ja jäsenvaltioiden valmiuksia ennakoida kriisejä ja katastrofeja, valmistautua niihin ja reagoida niihin. Ohjelmalla olisi tuettava tutkimusta, joka vahvistaa katastrofiriskin hallintaa ja kriisinhallintaa, investoitava ilmastokestävyyteen, parannettava yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen häiriönsietokykyä ja rakennettava selviytymiskykyisempää, turvallisempaa ja valmistautuneempaa unionia EU:n varautumisunionistrategian tavoitteiden mukaisesti.
- (24) Toimissa olisi otettava huomioon tärkeä tarve torjua luonnon monimuotoisuuden dramaattista köyhtymistä ja edistettävä luonnon, ekosysteemien ja niiden palvelujen säilyttämistä ja ennallistamista. Ympäristötieteen sisällyttäminen toimenpiteisiin on välttämätöntä, jotta voidaan välttää ympäristölle aiheutuvat vahingot, ylläpitää puhdasta ympäristöä ja ennallistaa terveitä ekosysteemejä.
- (25) Ohjelmassa tunnustetaan, että ilmastonmuutos on yksi suurimmista maailmanlaajuisista ja yhteiskunnallisista haasteista ja että ilmastotoimet edistävät teollisuuden kilpailukykyä. Toimenpiteissä tulisi ottaa huomioon ilmastonmuutoksen torjumisen merkitys Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten mukaisesti.
- (26) On olennaista yksinkertaistaa ohjelman täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa ohjelman saavutettavuus ja tehokkuus, erityisesti vähentämällä rahoituksen saajien hallinnollista rasitetta ja minimoimalla virheriski. Tätä varten ohjelmassa olisi ensisijaisesti käytettävä kertakorvauksia oletusarvoisena muotona unionin rahoitukselle. Vietäessä eteenpäin edellisten puiteohjelmien pyrkimyksiä rahoitussääntöjen virtaviivaistamiseksi ja virheiden minimoimiseksi olisi myös yksinkertaistettava edelleen henkilöstökustannusten korvaamista käyttämällä henkilöstöyksikkökustannuksia, mikä vähentää monimutkaisuutta osallistujien kannalta ja helpottaa raportointia.
- (27) Kolmansien osapuolten luontoissuoritukset olisi voitava ilmoittaa tukikelpoisiksi kustannuksiksi, jotta voidaan ottaa huomioon erityiset organisatoriset järjestelyt, joita esiintyy varsinkin tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteissä. Tulosten hyödyntämisen kannustamiseksi olisi selvennettävä, että tätä ei pitäisi laskea toimen tuloiksi.

---

⁸ Neuvoston suositus, annettu 23 päivänä toukokuuta 2024, tutkimuksen turvallisuuden parantamisesta, C/2024/3510.

- (28) Jotta voidaan vahvistaa unionin kilpailukykyä ja maksimoida tulosten käyttöönotto ja käyttö yleensä, tulokset omistavien rahoituksen saajien olisi hallinnoitava tuloksiaan tässä asetuksessa vahvistettujen hyödyntämistä ja tulosten levittämistä koskevien velvoitteidensa mukaisesti. Näitä velvoitteita voidaan tarvittaessa mukauttaa työohjelmassa, ehdotuspyynnön ehdoissa tai avustussopimuksessa politiikkaan liittyvistä syistä, mukaan lukien taloudelliseen turvallisuuteen liittyvät näkökohdat, mutta niihin olisi sisällyttävä vaatimuksia tulosten suojaamiseksi, niiden käyttöoikeuden myöntämiseksi, niiden hyödyntämiseksi ja niiden julkistamiseksi tarpeen mukaan ja perustelluissa tapauksissa, myös avoimen tieteen käytäntöjen avulla. Hyödyntämisprosessin helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi olisi otettava käyttöön tukivälineitä ja -työkaluja Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa kehitetyn komission hyödyntämisstrategian ja sen III lukuun sisältyvien tukipalvelujen mukaisesti.
- (29) Tarvitaan tukitoimenpiteitä innovaatioekosysteemien vahvistamiseksi ja yhdistämiseksi paremmin. Tällaisilla toimenpiteillä olisi tuettava organisaatioita ja innovoijia, jotta ne voivat luoda kilpailukykyisiä, vahvoja ja yhteenliitettyjä innovaatioekosysteemejä ja parantaa toimintaedellytyksiä yhteistyön ja osaamisvaihdon avulla. Niiden tulisi auttaa yhdistämään kansallisia, alueellisia ja paikallisia ekosysteemejä poistamalla sisämarkkinoiden esteitä, joita ovat markkinoiden hajanaisuus, rajoitettu pääoman saanti ja segmentoituneet kansalliset pääomamarkkinat, hitaus innovaatioiden käyttöönotossa ja innovaatiohankintojen vajaakäyttö.
- (30) Tämän asetuksen nojalla tuettavilla toimilla olisi nopeutettava tai lisättävä investointeja puuttumalla markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätyydyttäviin investointilanteisiin oikeasuhteisella tavalla välttäen investointien päällekkäisyyttä tai syrjäyttämistä ja kannustamalla yksityiseen rahoitukseen, ja niistä olisi saatava unionin tason lisäarvoa. Tässä olisi myös varmistettava johdonmukaisuus ohjelman mukaisten toimien ja valtiontukisääntöjen välillä, jotta vältetään kilpailun kohtuuton vääristyminen sisämarkkinoilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista kansallisiin varoihin.
- (31) Tässä asetuksessa vahvistetaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” ohjeelliset rahoituspuitteet vuosiksi 2028–2034.
- (32) Ohjelmaan sovelletaan asetusta (EU, Euratom) 2024/2509⁹. Siinä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat unionin yleisen talousarvion laatimista ja toteuttamista, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, muita kuin rahallisia lahjoituksia, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusapua, rahoitusvälineitä ja talousarviotakuuta koskevat säännöt.
- (33) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaisuus, tämän ohjelman mukainen talousarviotakuu ja rahoitusvälineet, myös siinä tapauksessa, että niihin yhdistetään rahoitusta yhdistävässä toimessa tukea, jota ei makseta takaisin, olisi pantava täytäntöön varainhoitoasetuksen X osaston ja komission sen soveltamista varten vahvistamien teknisten järjestelyjen, ehtojen ja edellytysten mukaisesti.
- (34) Jos ohjelmasta on tarkoitus myöntää unionin tukea talousarviotakuun tai rahoitusvälineen muodossa, myös silloin, kun siihen yhdistetään rahoitusta

---

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

yhdistävässä toimessa tukea, jota ei makseta takaisin, tällainen tuki olisi annettava yksinomaan Euroopan kilpailukykyneuvoston InvestEU-välineen kautta kyseiseen välineeseen sovellettavien sääntöjen mukaisesti, sanotun kuitenkin koskematta Euroopan innovaationeuvoston rahoitusvälineitä.

- (35) Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹⁰, neuvoston asetusten (Euratom, EY) N:o 2988/95¹¹, (Euratom, EY) N:o 2185/96¹² ja (EU) 2017/1939¹³ mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on toimivalta tutkia petoksia ja muita rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niistä syytteitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 mukaisesti¹⁴. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle ja soveltuvin osin EPPOlle tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että unionin varojen hallinnointiin osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.
- (36) Ohjelman toteutuksessa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) XXX [tuloksellisuusasetus], jossa vahvistetaan menojen seuranta ja määrärahoihin sovellettavaa tuloskehystä koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt, joilla varmistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen ja f alakohdassa tarkoitetun sukupuolten tasa-arvon periaatteen yhdenmukainen soveltaminen ja sen liitteessä I olevan 17.3, 20.4 ja 21.1 kohdan säännösten yhdenmukainen soveltaminen, jotka koskevat esteettömyyttä vammaisille henkilöille direktiivin 2019/882 liitteiden I ja III esteettömyysvaatimusten mukaisesti, unionin ohjelmien ja toimien tuloksellisuuden seuranta ja raportointia koskevat säännöt, unionin rahoitusportaalien perustamista koskevat säännöt, ohjelmien arviointia koskevat säännöt sekä muut kaikkiin unionin ohjelmiin sovellettavat horisontaaliset säännökset, kuten tiedotusta, viestintää ja näkyvyyttä koskevat säännökset.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EUVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (37) Merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764¹⁵ 85 artiklan 1 kohdan nojalla saada rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (38) Ohjelma korvaa asetuksella (EU) 2021/695 perustetun Horisontti Eurooppa -ohjelman. Asetus (EY) 2021/695 olisi näin ollen kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I osasto – Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa”, jäljempänä ’ohjelma’, vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyn keston ajaksi, ja siinä vahvistetaan ohjelman epäsuoriin toimiin liittyvät osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt ja määritellään saman keston ajaksi kehys, jonka mukaisesti unioni tukee tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteitä. Siinä vahvistetaan myös ohjelman tavoitteet, sen talousarvio mainitulle kaudelle, unionin rahoituksen muodot ja tällaista rahoitusta koskevat säännöt.
2. Ohjelma toteutetaan
  - a) neuvoston päätöksellä XX perustetulla erityisohjelmalla, mukaan lukien Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevassa asetuksessa säädettyjen politiikkaikkunoiden tutkimusyhteistyötoimet.
  - b) asetuksella (EU) [XXX] [Euroopan kilpailukykyrahasto] perustetulla puolustusalan tutkimuksen erityisohjelmalla.
3. Tätä asetusta ei sovelleta 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun puolustusalan tutkimuksen erityisohjelmaan. Kyseisen erityisohjelman puitteissa toteutettavilla ja asetuksessa (EU) [XXX] [Euroopan kilpailukykyrahasto] säädettyillä toimilla pyritään edistämään Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovaatiovalmiuksia.

---

¹⁵ Neuvoston päätös (EU) 2021/1764, annettu 5 päivänä lokakuuta 2021, merentakaisien maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä (pätös merentakaisien alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta) (EUVL L 355, 7.10.2021, s. 6–134).

4. Tässä asetuksessa käytetyillä termeillä ”Horisontti Eurooppa -ohjelma”, ”ohjelma” ja ”erityisohjelma” viitataan asioihin, jotka ovat merkityksellisiä ainoastaan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun erityisohjelman kannalta, jollei erikseen toisin mainita.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) *'tutkimusinfrastruktuureilla'* laitoksia ja välineitä, joiden tarjoamia resursseja ja palveluja käytetään tutkimustyön tekemiseksi ja innovoinnin edistämiseksi niiden kulloisillakin aloilla;
- 2) *'teknologiainfrastruktuureilla'* laitoksia, välineitä, laitteita, valmiuksia ja resursseja, joita tarvitaan teknologian kehittämiseen, testaamiseen, laajentamiseen ja validointiin, kilpailua edeltävän soveltavan tutkimuksen palveluista demonstrointiin ja validointiin asti;
- 3) *'ei-pankkirahoituskelpoisella'* sitä, että oikeussubjekti ei vielä pysty houkuttelemaan riittävästi investointeja liiketoimintasuunnitelmansa täysimääräiseen täytäntöönpanoon ja kilpaillakseen kansainvälisesti;
- 4) *'sekarahoituksella'* Euroopan innovaationeuvoston puitteissa myönnettävää rahoitustukea, joka koostuu avustuksen ja investoinnin yhdistelmästä;
- 5) *'syväteknologialla'* innovaatiota, jolla on potentiaalia tuottaa muutosvoimaisia ratkaisuja ja joka perustuu huipputason edistymiseen tieteessä, teknologiassa ja insinööritieteissä;
- 6) *'eurooppalaisella kumppanuudella'* aloitetta, jossa unioni sitoutuu yhdessä yksityisten ja/tai julkisten kumppanien kanssa tukemaan yhdessä erityisen toimintaohjelman kehittämistä, täytäntöönpanoa ja arviointia ja jossa kustannukset jaetaan kaikkien kumppaneiden kesken;
- 7) *'avoimella saatavuudella'* tulosten saatavuutta verkossa maksutta loppukäyttäjälle;
- 8) *'avoimella tieteellä'* tieteelliseen prosessiin sovellettavaa lähestymistapaa, johon kuuluu tutkimuksen varhainen ja avoin jakaminen, tulosten avoin saatavuus ja vastuullinen hallinta, uusittavuustoimenpiteet sekä kansalaisten ja loppukäyttäjien osallistuminen tutkimukseen ja innovointiin;
- 9) *'esikaupallisella hankinnalla'* tutkimus- ja kehittämisspalvelujen julkista tai yksityistä hankintaa, johon liittyy riskien ja hyötyjen jakaminen markkinaehdoilla ja kehitystyön kilpailuttaminen vaiheittain, kun hankitut tutkimus- ja kehittämisspalvelut on selkeästi erotettu lopputuotteiden kaupallisten erien käyttöönotosta;
- 10) *'innovatiivisten ratkaisujen hankinnalla'* julkista tai yksityistä hankintaa, jossa ratkaisujen hankkijat toimivat ensimmäisenä asiakkaana innovatiivisille tavaroille tai palveluille, joita ei ole vielä laajamittaisesti kaupallisesti saatavilla, ja johon voi kuulua vaatimustenmukaisuuden testaus;
- 11) *'tausta-aineistolla'* kaikkea sellaista aineellista tai aineetonta dataa, tietoa tai taitotietoa riippumatta sen muodosta tai luonteesta, mukaan lukien oikeudet, kuten teollis- ja tekijänoikeudet, joka on hallussa ennen liittymistä yksittäiseen toimeen;

- 12) *'hyödyntämisellä' tulosten käyttöä muissa toimenpiteissä, lukuun ottamatta kyseiseen toimeen kuuluvia toimenpiteitä, mukaan lukien kaupallinen käyttöönotto,*
- 13) *'kansainvälisellä eurooppalaisella tutkimusjärjestöllä' kansainvälistä järjestöä, jonka jäsenistä suurin osa on jäsenvaltioita tai assosioituneita maita ja jonka ensisijaisena tavoitteena on edistää tiede- ja teknologiayhteistyötä Euroopassa;*
- 14) *'voittoa tavoittelevalla oikeussubjektilla' oikeussubjektia, joka yhtiömuodon mukaan tavoittelee voittoa tai jonka tarkoituksena lain tai perustamiskirjan perusteella on jakaa voittoa osakkeenomistajille tai yksittäisille jäsenille;*
- 15) *'pienillä tai keskisuurilla yrityksillä' tai 'pk-yrityksillä' komission suosituksen 2003/361/EY¹⁶ liitteessä olevassa 2 artiklassa määritellyjä mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;*
- 16) *'pienillä midcap-yrityksillä' komission suosituksen (EU) 2025/1099¹⁷ liitteessä olevassa 2 kohdassa määritellyjä pieniä midcap-yrityksiä;*
- 17) *'tuloksilla' kaikkia yksittäisen toimen aineellisia tai aineettomia tuotoksia, kuten toimessa tuotettavaa dataa, tietoa tai taitotietoa, riippumatta niiden muodosta tai luonteesta taikka siitä, voidaanko ne suojata, sekä niihin liittyviä oikeuksia, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet;*
- 18) *'Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tieteen eturintamassa olevilla tutkimustoimilla' päätutkijan johtamia tutkimustoimia, mukaan lukien konseptin toimivuuden osoittaminen ERC:n kautta, joita isännöi yksi tai useampi ERC:n rahoituksen saaja;*
- 19) *'tutkimus- ja koulutustoimella' toimea, jonka tarkoituksena on parantaa tutkijoiden taitoja, osaamista ja uranäkymiä ja edistää maiden, sektorien tai tieteenalojen välistä liikkuvuutta;*
- 20) *'koordinointi- ja tukitoimella' ohjelman tavoitteita edistävää toimea, pois lukien tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteet, paitsi jos toimenpiteet toteutetaan osaan IV "Eurooppalainen tutkimusalue" kuuluvan osa-alueen "osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen" yhteydessä; ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa koordinointia, johon ei kuulu tutkimustoimenpiteiden yhteisrahoitus unionilta ja joka mahdollistaa yhteistyön jäsenvaltioista ja assosioituneista maista tulevien oikeussubjektien välillä eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistamiseksi;*
- 21) *'epäsuorilla toimilla' tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä, joihin unioni myöntää rahoitustukea ja jotka ovat osallistujien toteuttamia;*
- 22) *'suorilla toimilla' tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä, jotka komissio toteuttaa yhteisen tutkimuskeskuksensa (JRC) kautta;*
- 23) *'innovaatioekosysteemillä' ekosysteemiä, jossa saatetaan unionin tasolla yhteen organisaatioita, joiden toiminnallisena päämääränä on mahdollistaa teknologian kehittäminen ja innovointi; siihen kuuluvat yhteydet aineellisten resurssien (kuten rahoitusvarojen, laitteistojen ja laitosten, mukaan lukien tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit), institutionaalisten yhteisöjen (kuten korkeakoulujen ja tukipalvelujen, tutkimus- ja teknologiaorganisaatioiden, yritysten, investoijien,*

¹⁶ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

¹⁷ Komission suositus (EU) 2025/1099, annettu 21 päivänä toukokuuta 2025, pienten midcap-yritysten määritelmästä (EUVL L, 28.5.2025, s. 1).

mukaan lukien riskipääomittajat, ja rahoituksen välittäjien) sekä kansallisten, alueellisten ja paikallisten päättäjien ja rahoittajayhteisöjen välillä;

- 24) *'osaamiskolmiolla' oppilaitosten, tutkimusorganisaatioiden ja yritysten välisten verkostojen luomista, jotta voidaan luoda innovaatioekosysteemejä, jotka mahdollistavat innovaatiojatkumon innovoinnin alusta yrittäjyyskoulutuksen kautta startup-yritysten perustamiseen ja scale-up-yritysten kasvuun.*

3 artikla

Ohjelman tavoitteet

1. Euroopan kilpailukykyrahaston yleisten ja erityisten tavoitteiden mukaisesti ohjelmalla vahvistetaan EU:n kilpailukykyä ja tieteellis-teknologista perustaa ja vastataan maailmanlaajuisiin haasteisiin huipputason tutkimukseen ja innovoinnin perustalta.
2. Ohjelmalla on seuraavat erityistavoitteet:
  - luodaan korkealaatuista tietämystä ja osaamista ja houkuttelevia uria tutkijoille ja tuetaan eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) toteuttamista;
  - lisätään EU:n laajuista ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä, tietämyksen jakamista ja hyödyntämistä;
  - sovitetaan yhteen EU:n, kansalliset ja alueelliset painopisteet yleiseurooppalaisen tutkimus- ja innovaatioekosysteemin luomiseksi;
  - vähennetään kansallisia ja alueellisia eroja tutkimus- ja innovaatioalan valmiuksissa, taidoissa ja kyvyissä innovaatioekosysteemien vahvistamiseksi;
  - parannetaan unionin asemaa innovoinnissa keskittyen erityisesti strategiaan teknologioihin ja murrokselliseen innovointiin ja helpotetaan innovatiivisten ratkaisujen levittämistä standardointitoimien kautta, jotta voidaan edistää kilpailukykyä ja vastata keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin;
  - vähennetään riskejä ja mobilisoidaan enemmän yksityistä tutkimus- ja innovaatorahoitusta erityisesti syväteknologian tukemiseksi sekä innovatiivisten startup-yritysten ja pk-yritysten laajentamiseksi;
  - lisätään julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin jäsenvaltioissa auttaen näin saavuttamaan tavoite, jonka mukaan tutkimus- ja kehittämismenot ovat kaikkiaan vähintään kolme prosenttia unionin bruttokansantuotteesta (BKT).

4 artikla

Ohjelman rakenne

3. Edellä 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun erityisohjelman soveltamiseksi ohjelma jäsennetään seuraavasti osiin, jotka edistävät 3 artiklassa ja asetuksen (EU) XXX

[Euroopan kilpailukykyrahasto] politiikkaikkunoissa vahvistettuja yleisiä ja erityisiä tavoitteita:

- a) osa I ”Huipputason tiede”, joka käsittää seuraavat osa-alueet:
  - i) Euroopan tutkimusneuvosto (ERC);
  - ii) Marie Skłodowska-Curie -toimet (MSCA);
  - iii) Tiedeperustainen unionin politiikka: yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) muut kuin ydinalan suorat toimet;
- b) osa I ”Kilpailukyky ja yhteiskunta”, joka käsittää seuraavat osa-alueet:
  - i) ”Kilpailukyky”, mukaan lukien Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa politiikkoja tukevat tutkimus- ja innovaatiotoimet, kuten
    - 1) Euroopan kilpailukykyrahaston IV lukuun ”Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen” kuuluvat yhteistoiminnalliset tutkimus- ja innovaatiotoimet;
    - 2) Euroopan kilpailukykyrahaston V lukuun ”Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous” kuuluvat yhteistoiminnalliset tutkimus- ja innovaatiotoimet;
    - 3) Euroopan kilpailukykyrahaston VI lukuun ”Digitaalinen johtajuus” kuuluvat yhteistoiminnalliset tutkimus- ja innovaatiotoimet;
    - 4) Euroopan kilpailukykyrahaston VII lukuun ”Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta” kuuluvat yhteistoiminnalliset tutkimus- ja innovaatiotoimet;
  - ii) ”Yhteiskunta”, mukaan lukien tutkimus- ja innovaatiotoimet, kuten
    - 1) maailmanlaajuiset yhteiskunnalliset haasteet;
    - 2) EU:n missiot
    - 3) uusi eurooppalainen Bauhaus -väline;
- c) osa I ”Innovointi”, joka käsittää seuraavat osa-alueet:
  - i) Euroopan innovaationeuvosto (EIC);
  - ii) innovaatioekosysteemit, mukaan lukien toimet, joilla edistetään osaamiskolmion – korkeakoulutus, tutkimus ja innovointi sekä yritystoiminta – integrointia kaikkialla unionissa;
- d) osa I ”Eurooppalainen tutkimusalue”, joka käsittää seuraavat osa-alueet:
  - i) Euroopan tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän uudistaminen ja parantaminen;
  - ii) tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit;
  - iii) osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen.

5 artikla

Horisontaaliset periaatteet

Ohjelmassa

- a) varmistetaan soveltuvin osin monitieteisyys ja säädetään yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden integroimisesta kaikkiin osa-alueisiin ohjelman puitteissa, kyseisiin tieteisiin liittyviä aiheita koskevat erityiset ehdotuspyynnöt mukaan luettuina;
- b) edistetään tieteellistä tietämystä ja tuetaan tietoon perustuvan, tehokkaan ja reagoivan julkisen politiikan luomista kaikkialla unionissa ja sen ulkopuolella. Ohjelmalla edistetään aktiivisesti julkisrahoitteisen tutkimuksen tulosten ja tieteellisen näytön käyttöä päätöksentekoprosesseissa kaikilla tasoilla ja pyritään vahvempiin yhteyksiin tutkimuksen, innovoinnin ja näyttöön perustuvan julkisen politiikan kehittämisen välillä. Tähän sisältyy kannustaminen yhteistyömekanismeihin, tutkimus- ja innovaatioaloitteisiin ja tiedeperustaisen politiikan rajapintoihin poliittisten päättäjien ja tiedeyhteisön välillä sekä tutkimustulosten käytön helpottaminen tulevien lainsäädäntö- ja sääntelykehysten muotoilussa kaikilla tasoilla. Erityistä huomiota kiinnitetään sen varmistamiseen, että tieteelliset näkemykset ovat päätöksentekijöiden ja kansalaisten saatavilla ja relevantteja, ja että tutkimustulosten, toimintapoliittisten katsausten ja suositusten tehokasta hyödyntämistä varten on olemassa välineet;
- c) edistetään avoimen tieteen käytäntöjä muun muassa varmistamalla tuloksia koskevien vertaisarvioitujen tieteellisten julkaisujen avoin saatavuus sekä tutkimusdatan ja muiden tulosten avoin saatavuus noudattaen periaatetta ”niin avointa kuin mahdollista ja niin suljettua kuin välttämätöntä”.

6 artikla

Talousarvio

4. Ohjelman ohjeelliset rahoituspuitteet 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 väliselle ajalle ovat 175 002 000 000 euroa käyvinä hintoina.
5. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun määrän ohjeellinen jakautuminen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun erityisohjelman osalta on seuraava:
  - a) 44 079 000 000 euroa osaan I ”Huipputason tiede”, josta 2 600 000 000 euroa yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) muihin kuin ydinalan suoriin toimiin;
  - b) 75 876 000 000 euroa osaan II ”Kilpailukyky ja yhteiskunta”, josta
    - i) 68 270 000 000 osa-alueeseen ”Kilpailukyky”, josta 25 331 000 000 euroa Euroopan kilpailukykyrahaston IV lukuun ”Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen” kuuluviin yhteistoiminnallisiin tutkimus- ja innovaatiotoimiin;

19 650 000 000 euroa Euroopan kilpailukykyrahaston V lukuun ”Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous” kuuluviin yhteistoiminnallisiin tutkimus- ja innovaatiotoimiin;

16 854 000 000 euroa Euroopan kilpailukykyrahaston VI lukuun ”Digitaalinen johtajuus” kuuluviin yhteistoiminnallisiin tutkimus- ja innovaatiotoimiin;

6 435 000 000 euroa Euroopan kilpailukykyrahaston VII lukuun ”Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta” kuuluviin yhteistoiminnallisiin tutkimus- ja innovaatiotoimiin;

ii) 7 606 000 000 euroa osa-alueeseen ”Yhteiskunta”;

c) 38 785 000 000 osaan III ”Innovointi”;

d) 16 262 000 000 euroa osaan IV ”Eurooppalainen tutkimusalue”, josta 5 387 000 000 euroa osallistumispohjan laajentamiseen ja huippuosaamisen levittämiseen.

1. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää ja 7 artiklassa tarkoitettuja lisävaroja voidaan käyttää myös ohjelman täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, tietotekniikkajärjestelmiin ja -alustoihin, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien unionin poliittisia painopisteitä koskeva ulkoinen tiedotustoiminta, sekä kaikkiin muihin tekniseen ja hallinnolliseen apuun tai henkilöstöön liittyviin menoihin, joita komissiolle aiheutuu ohjelman hallinnoinnista.
2. Unionin talousarvioon voidaan välttämättömien menojen kattamiseksi ja sellaisten toimien hallinnoimiseksi, joita ei ole saatettu päätökseen ohjelman loppuun mennessä, sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2034 jälkeen, jos se on tarpeen sellaisten toimien hallinnoinnin mahdollistamiseksi, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2034.
3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuosieriin useiden vuosien ajalle.

7 artikla

Lisävarat

1. Jäsenvaltiot, Euroopan unionin toimielimet, elimet ja virastot, kolmannet maat, kansainväliset järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset tai muut kolmannet osapuolet voivat suorittaa lisärahoitusosuuksia tai osoittaa ylimääräisiä muita kuin rahallisia panoksia ohjelmaan. Lisärahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 2 kohdan a, d tai e alakohdassa tai 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
2. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan niiden pyynnöstä asettaa ohjelman käyttöön. Komissio käyttää kyseisiä varoja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan a tai c alakohdan mukaisesti suoraan tai välillisesti. Niillä täydennetään tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää. Kyseisiä varoja on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi. Jos komissio ei ole tehnyt ohjelman käyttöön tällä tavoin

asetettujen lisämäärien osalta oikeudellista sitoumusta suoran tai välillisen hallinnon puitteissa, vastaavat sitomattomat määrät voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää takaisin yhteen tai useampaan rahoituslähteenä olevaan ohjelmaan tai niiden seuraajaan.

8 artikla

Vaihtoehtoinen, yhdistetty ja kumulatiivinen rahoitus

1. Ohjelma pannaan täytäntöön synergiassa muiden unionin ohjelmien kanssa. Toimi, joka on saanut unionin rahoitusta jostakin toisesta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös tästä ohjelmasta. Tällöin kustakin unionin ohjelmasta myönnettyyn rahoitusosuuteen sovelletaan asianomaisen ohjelman sääntöjä tai vaihtoehtoisesti voidaan soveltaa samoja sääntöjä kaikkiin rahoitusosuuksiin, jolloin voidaan tehdä vain yksi oikeudellinen sitoumus. Jos unionin rahoitusosuus perustuu avustuskelpoisiin kustannuksiin, unionin talousarviosta myönnettävä kumulatiivinen tuki ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia, ja se voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.
2. Ohjelman mukaiset ratkaisu- ja myöntämismenettelyt voidaan toteuttaa suoraan tai välillisesti hallinnoiden yhdessä jäsenvaltioiden, unionin toimielinten, elinten ja virastojen, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten kanssa edellyttäen, että varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen. Tällaisiin menettelyihin sovelletaan samoja sääntöjä, ja niiden pohjalta tehdään samanlaiset oikeudelliset sitoumukset. Tätä varten yhteiseen ratkaisumenettelyyn tai myöntämismenettelyyn osallistuvat kumppanit voivat asettaa varoja ohjelman käyttöön tämän asetuksen 7 artiklan mukaisesti tai kumppaneille voidaan tarvittaessa antaa tehtäväksi ratkaisumenettelyn tai myöntämismenettelyn toteuttaminen asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Yhteisissä ratkaisu- tai myöntämismenettelyissä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa arviointikomiteassa voi olla jäseniä, jotka ovat kumppaneiden edustajia kyseisessä menettelyssä.
3. Sen lisäksi, että sovelletaan asetuksen EU XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] 8 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, kilpailukykymerkki myönnetään tässä ohjelmassa ainoastaan korkealaatuisille toimille, joita ei ole rahoitettu ohjelmasta budjettirajoitusten vuoksi.
4. Jäsenvaltiot voivat rahoittaa toimia, joille on myönnetty kilpailukykymerkki.

9 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

1. Ohjelma voidaan avata seuraavien kolmansien maiden täydelle tai osittaiselle assosioitumiselle 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden sekä asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten tai kyseisten sopimusten puitteissa tehtyjen, seuraaviin sovellettavien päätösten mukaisesti:

- a) Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen jäseniä, sekä Euroopan pienvaltiot;
  - b) unioniin liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat;
  - c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat;
  - d) muut kolmannet maat.
2. Ohjelmaan osallistumista koskevissa assosiaatiosopimuksissa
- a) varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino ohjelmaan osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;
  - b) vahvistetaan ohjelmaan osallistumisen edellytykset, mukaan lukien ohjelmaa ja sen yleisiä hallintokustannuksia koskevien, toiminnallisesta rahoitusosuudesta ja osallistumismaksusta koostuvien rahoitusosuuksien laskentatapa;
  - c) ei siirretä kolmannelle maalle ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;
  - d) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan;
  - e) varmistetaan tarvittaessa turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvien unionin etujen suojaaminen.
3. Edellä olevaa 2 kohdan d alakohtaa sovellettaessa kolmannen maan on myönnettävä asetuksissa (EU, Euratom) 2024/2509 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 edellytetyt tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että täytäntöönpanopäätökset, joissa määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 299 artiklan nojalla maksuvelvollisuudesta, sekä Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot ja määräykset ovat täytäntöönpanokelpoisia.
4. Sovellettaessa 1 kohdan d alakohtaa on täysi tai osittainen assosioituminen muiden kolmansien maiden tapauksessa mahdollista vain, jos ne täyttävät kaikki seuraavat kriteerit:
- a) hyvät tiede-, teknologia- ja innovointivalmiudet;
  - b) demokraattisten instituutioiden tukema sitoutuminen sääntöihin perustuvaan avoimeen markkinatalouteen, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen;
  - c) kansalaisten taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantamiseen tähtäävien politiikkojen aktiivinen edistäminen.
5. Ohjelmaan assosioitumisen laajuudessa otetaan kunkin kolmannen maan osalta huomioon analyysi riskeistä, erityisesti silloin kun ne todennäköisesti vaikuttavat yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen unionissa asiaankuuluvilla politiikan aloilla, mukaan lukien taloudellinen turvallisuus ja tutkimuksen turvallisuus, sekä hyödyt ja laajempi tavoite edistää unionin talouskasvua ja kilpailukykyä innovoinnin kautta. Näin ollen kolmannet maat, lukuun ottamatta ETA:n jäsenmaita, unioniin liittyviä maita, ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita, voidaan jättää ohjelman osien ulkopuolelle tämän asetuksen tai itse assosiaatiosopimuksen mukaisesti.
6. Assosiaatiosopimuksessa, jossa vahvistetaan ohjelmaan osallistumisen edellytykset, on mahdollisuuksien mukaan määrättävä unioniin sijoittautuneiden oikeussubjektien vastavuoroisesta osallistumisesta assosioituneiden maiden vastaaviin ohjelmiin kyseisissä ohjelmissa määriteltyjen edellytysten mukaisesti.

7. Edellä olevan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa rahoitusosuuden suuruuden määrittävissä ehdoissa on varmistettava, että mahdollinen merkittävä epätasapaino suhteessa määrään, jonka assosioituneeseen maahan sijoittautuneet yhteisöt saavat ohjelmaan osallistumisen kautta, oikaistaan säännöllisesti ja automaattisesti ottaen huomioon kustannukset ohjelman hallinnoinnissa, täytäntöönpanossa ja toiminnassa. Rahoitusosuuksien määrittämisessä otetaan huomioon se, missä määrin assosioituneiden maiden oikeussubjektit osallistuvat ohjelman kuhunkin osaan.

10 artikla

Unionin rahoituksen täytäntöönpano ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti joko suoraa hallinnointia tai välillistä hallinnointia kyseisen asetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen elinten kanssa.
2. Unionin rahoitusta voidaan myöntää missä tahansa muodossa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti, erityisesti avustusten, palkintojen, hankintojen, muiden kuin taloudellisten lahjoitusten ja rahoitusvälineiden muodossa.
3. Jos unionin tukea myönnetään talousarviotakuun tai rahoitusvälineen muodossa, myös silloin, kun siihen yhdistetään rahoitusta yhdistävässä toimessa tukea, jota ei makseta takaisin, tällainen tuki myönnetään yksinomaan Euroopan kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kautta ja se toteutetaan sovellettavien Euroopan kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen sääntöjen mukaisesti tätä tarkoitusta varten tehdyillä rahoitusosuus- tai takuusopimuksilla, sanotun kuitenkaan koskematta Euroopan innovaationeuvoston rahaston rahoitusvälineitä. Jos ohjelmassa hyödynnetään Euroopan kilpailukykyrahaston InvestEU-välinettä, siinä on säädettävä talousarviotakuuta ja rahoitusvälineiden rahoittamista varten varattavista varoista, myös siinä tapauksessa, että niihin yhdistetään rahoitusta yhdistävässä toimessa tukea, jota ei makseta takaisin.
4. Jos unionin rahoitusta myönnetään avustuksen muodossa, rahoitus myönnetään kustannuksiin perustumattomana rahoituksena tai yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen, erityisesti kertakorvausten ja henkilöstöyksikkökustannusten muodossa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti. Rahoitusta voidaan myöntää korvaamalla todelliset avustuskelpoiset kustannukset ainoastaan siinä tapauksessa, että toimen tavoitteita ei voida saavuttaa muulla tavoin. Jos on tarpeen ottaa käyttöön muita rahoituslähteitä, mukaan lukien yhteisinvestoinnit kansallisten varojen kanssa valtioneuvoston sääntöjä noudattaen, rahoitus annetaan todellisten tukikelpoisten kustannusten korvaamisen tai yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen muodossa.
5. Sovellettaessa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohtaa arviointikomitea voi koostua riippumattomista ulkopuolisista asiantuntijoista joko osittain tai kokonaan.

11 artikla

Eurooppalaiset kumppanuudet

1. Silloin, kun se on tarpeen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, tämän asetuksen mukaiset toimet voidaan toteuttaa eurooppalaisten kumppanuuksien kautta oletusarvoisesti työohjelmien kautta.
2. Eurooppalaiset kumppanuudet perustuvat kumppaneiden sopimaan ja allekirjoittamaan yhteisymmärryspöytäkirjaan, jossa määrätään seuraavista:
  - a) saavutettavat tulokset, joiden on oltava selkeitä, mitattavia ja aikasidonnaisia;
  - b) raportointivaatimukset;
  - c) kulloisetkin sitoumukset kaikilta kumppaneilta;
  - d) hallintojärjestelyt, joihin kuuluu mekanismi, jonka avulla kumppanit voivat keskustella ja sopia kumppanuuksien ohjelmista ja toimista.
3. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa eurooppalaiset kumppanuudet pannaan täytäntöön siirtämällä talousarvion toteuttamistehtäviä unionin eri rahoitusohjelmista SEUT-sopimuksen 185 ja 187 artiklan nojalla perustetuille elimille asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.
4. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla perustetuille eurooppalaisille kumppanuuksille ohjelmasta myönnettävän tuen ehtona on unionin rahoituksen tehokas käyttö, muilta kumppaneilta saatava oikeasuhteinen rahoitusosuus, joka määrältään vähintään vastaa unionin rahoitusosuutta, ja unionin äänioikeus hallintoelimissä, joka varmistaa unionin etujen suojelun kumppanuudessa. Tätä varten yhteisyritykset perustetaan yhdellä perustamissädöksellä, jolla varmistetaan yhdenmukaiset säännöt.
5. Eurooppalainen kumppanuus
  - a) perustetaan ainoastaan tapauksissa, joissa pelkillä unionin toimilla tai muilla ohjelman mukaisilla tukimuodoilla ei voida saavuttaa haluttuja tavoitteita;
  - b) perustetaan sellaisten haasteiden ratkaisemiseksi, jotka edellyttävät resurssien kriittistä massaa ja yhtenäistä ja koordinoitua lähestymistapaa niin ohjelmasuunnittelun kuin täytäntöönpanon osalta eri toimijoiden välillä;
  - c) on linjassa unionin tärkeimpien politiikkojen ja politiikka-aloitteiden kanssa ja avustaa niiden toteuttamisessa;
  - d) valitaan kilpailullisella tavalla määrällisesti ilmaistavien elinkaarikriteerien ja vahvan portfoliolähestymistavan pohjalta, mikä johtaa johdonmukaiseen joukkoon aloitteita;
  - e) perustuu kaikkien kumppaneiden ennakolta antamiin, pitkäaikaisiin ja virallisiin sitoumuksiin rahoittaa osaltaan eurooppalaisen kumppanuuden resursseja, joita hallinnoidaan keskitetysti lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia;
  - f) edellyttää selkeää elinkaariajattelua, mukaan lukien ennakkosuunnitelma aloitteen täytäntöönpanoa varten ja strategia unionin rahoituksen poistamiseksi asteittain tai kokonaan.
6. Muiden kumppaneiden kuin unionin rahoitusosuudet voidaan suorittaa seuraavissa muodoissa:
  - a) rahoitusosuudet aloitteen toimintatalousarvioon;

- b) kumppaneiden yhteisrahoitus omaan tai jäsentensä osallistumiseen aloitteen kautta rahoitetuissa hankkeissa.
7. Kaikkien muiden kumppaneiden kuin unionin on toimitettava tietoja kumppanuuden rakenteesta, jäsenyydestä ja kumppanuuden puitteissa kehitetyistä toiminnoista. Edunvalvontaorganisaatioiden ja -järjestöjen kanssa tehtyjen kumppanuuksien tapauksessa tähän on sisällyttävä säännölliset tiedot niiden jäsenyydestä.

II luku

Huipputason tiede

12 artikla

Euroopan tutkimusneuvosto

1. Euroopan tutkimusneuvosto tarjoaa yksinomaan huippuosaamisen kriteereihin perustuvan kilpailun perusteella houkuttelevaa ja joustavaa rahoitusta, jonka ansiosta kyvykkäät ja luovat yksittäiset tutkijat, etenkin uransa alkuvaiheessa olevat tutkijat, ja heidän tutkimusryhmänsä voivat kansallisuudestaan ja alkuperämaastaan riippumatta viedä eteenpäin kaikkein lupaavimpia tutkimuslinjoja tieteen eturintamassa.
2. Euroopan tutkimusneuvosto houkuttelee kyvykkäimpiä tutkijoita kaikkialta maailmasta ja luo unionille maailman eturivin asemaa tutkimuksessa ja innovoinnissa.

13 artikla

Marie Skłodowska-Curie -toimet

1. Marie Skłodowska-Curie -toimilla tuetaan eri puolilta maailmaa tulevien tutkijoiden uraa kaikissa vaiheissa, taitojen kehittämistä ja liikkuvuutta turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen. Marie Skłodowska-Curie -toimilla edistetään huippuosaamista tutkimuksessa, houkutellaan huippututkijoita ja kannustetaan heitä jäämään ja tuetaan kestäviä tutkijanuria unionissa, jotta voidaan parantaa unionin kilpailukykyä tutkimuksessa ja innovoinnissa.
2. Marie Skłodowska-Curie -toimista rahoitetaan huipputason tohtorinkoulutusverkostoja, tohtorintutkinnon jälkeisiä apurahoja, tutkimus- ja innovaatioalan henkilöstövaihtoa ja tukimekanismeja, joilla edistetään kestäviä uria lupaavimpien kykyjen houkuttelemiseksi ja säilyttämiseksi. Erityisesti keskitytään kansainväliseen, toimialojen väliseen ja tieteidenväliseen yhteistyöhön sekä tiedetiedotukseen. Rahoituksella tuetaan huippututkimusta ja keskitytään tutkimuskykyjen kehittämiseen kohdennetulla tuella uransa alkuvaiheessa oleville tutkijoille. Sillä tuetaan unionin aseman vakiinnuttamista eturivin kohteena tutkijoille.

Yhteinen tutkimuskeskus

1. Yhteinen tutkimuskeskus (JRC) tarjoaa riippumatonta, näyttöön perustuvaa osaamista ja tiedettä EU:n politiikan tueksi, jotta sillä olisi myönteinen vaikutus yhteiskuntaan. Tämä toteutetaan JRC:n suorina toimina ja siten, että JRC osallistuu epäsuoriin toimiin. Tämän asetuksen II osaston II luku ei sovelleta suoriin toimiin. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 3 kohdassa säädetään, JRC voi käyttää uudelleen JRC:n tutkimustoiminnasta (esimerkiksi patenteista ja lisensseistä) saatavia tuloja tai määriä.

III luku

Kilpailukyky ja yhteiskunta

Tutkimusyhteistyö

1. Tutkimusyhteistyöllä tuetaan ylikansallisten tutkimuksen ja innovoinnin yhteistyöverkostojen luomista, jotka kokoavat yhteen yksiköitä eri tieteenaloilta, jotta voidaan tukea korkealaatuisten tulosten kehittämistä ja nopeaa levittämistä unionin teollisuuden kilpailukyvyyn, avaruustoiminnan, turvallisuuden, puhtaan siirtymän, varautumisen ja resilienssin edistämiseksi ja vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin, mukaan lukien kulttuuri ja luovuus, sekä vahvistaa tutkimuksen vaikutusta unionin politiikkojen kehittämiseen ja tukemiseen.
2. Toimet toteutetaan tasapainoisesti alempien ja korkeampien teknologisen valmiuden tasojen välillä siten, että ne kattavat koko arvoketjun.
3. Tähän ohjelmaan sisällytetään yhteistoiminnalliset tutkimus- ja innovaatiotoimet Euroopan kilpailukykyrahastosta annetun asetuksen (EU) XXX IV–VII luvun nojalla hyväksytyjen työohjelmien erityisessä osassa. Nämä työohjelmat hyväksytään asetuksen (EU) XXX [Euroopan kilpailukykyrahastoa koskeva asetus] 15 artiklan mukaisesti.
4. Ohjelmasta tuetaan toimia, joilla vastataan maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin demokraattisten arvojen vahvistamisessa ja disinformaation torjunnassa, mukaan lukien oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet, sekä osallisuutta ja kasvua edistävien sosioekonomisten muutosten edistämiseksi ja väestökehityksen haasteisiin ja ylisukupolvisiin haasteisiin vastaamisessa, myös nuorten näkökulmasta ja mukaan lukien muuttoliikkeen hallinta ja maahanmuuttajien kotouttaminen.
5. Ohjelmalla edistetään EU:n missioita erityisesti määrittämällä ensisijaisia toimia tutkimus- ja innovaatorahoitusta varten uuden tietämyksen, teknologioiden, palvelujen ja tuotteiden kehittämiseksi niiden tavoitteiden mukaisesti. Asetuksen

(EU) 2021/695 8 artiklan nojalla perustettujen EU:n missioiden rahoitus myönnetään varainhoitovuoteen 2030 asti ulottuvien työohjelmien perusteella.

6. Ohjelmasta tuetaan uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen tutkimus- ja innovaatio-osiota.

IV luku

Innovointi

16 artikla

Euroopan innovaationeuvosto (EIC)

1. Euroopan innovaationeuvosto (EIC) kartoittaa, kehittää ja skaalaa syväteknologian innovaatioita ja murroksellisia innovaatioita tutkimusvaiheesta toiminnan laajentamiseen. Tämä toteutetaan pääasiassa avoimilla alhaalta ylöspäin suuntautuvilla ehdotuspyynnöillä varmistaen samalla, että toimien muodostama portfolio on tasapainoinen eri temaattisten alojen välillä. Tätä täydennetään kohdennetuilla temaattisilla ja ”EIC-haasteet”-aiheisilla ehdotuspyynnöillä aloilla, joihin liittyy mahdollinen strateginen etu, tiiviissä yhteistyössä ja synergiassa Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden ja erityisesti Euroopan kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kanssa.
2. Euroopan innovaationeuvosto voi tarjota erityisesti seuraavanlaista tukea:
  - a) *Pathfinder*-avustukset suuririskiseen tutkimukseen, mukaan lukien konseptin toimivuuden osoittaminen ja prototyyppien luominen;
  - b) *Transition*-avustukset tutkimustulosten kaupallisen kehittämisen väylien kehittämiseksi, mukaan lukien spin-off- ja startup-yritysten perustaminen;
  - c) *Accelerator*-sekarahoitus ja pelkkä investointituki yksittäisille yrityksille, jotta ne voivat kehittää ja saattaa markkinoille innovaatioitaan;
  - d) hankintojen tekijöille tarjottavat kannustimet testata ja hankkia ensimmäisinä asiakkaina syväteknologian innovaatioita ja murroksellisia innovaatioita;
  - e) yritystoiminnan vauhdittamispalvelut, joilla täydennetään Euroopan innovaationeuvoston rahoitusta tarjoamalla asetuksen EU XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] III luvussa tarkoitetun hankeneuvonnan ohella ja sen kanssa koordinoiden pääsy syväteknologian alan asiantuntemukseen, valmennukseen ja mentorointiin sekä mahdollisuuksiin kumppanien löytämiseksi sijoittajien, hankintojen tekijöiden, yritysten ja muiden innovaatiokumppaneiden kanssa.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tukimuodot yhdistetään joustavasti Euroopan innovaationeuvoston ohjelmapäälliköiden kehittämiin ja valvomiin EIC-haasteisiin. EIC-haasteet pannaan täytäntöön käyttäen portfoliolähestymistä, jossa toimet valitaan niiden täydentävyyden perusteella, jotta voidaan saavuttaa määritellyt tavoitteet ja olla vuorovaikutuksessa keskenään EIC:n ohjelmapäällikön valvonnassa.

4. Kaikki EIC:n investointituki pannaan täytäntöön yhdellä tai useammalla jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetulla erityisellä investointivälineellä, jäljempänä 'Euroopan innovaationeuvoston rahasto'. Euroopan innovaationeuvoston rahasto strukturoidaan siten, että se voi houkuttaa muita julkisia tai yksityisiä sijoittajia unionin rahoitusosuuden vipuvaikutuksen lisäämiseksi.
5. Euroopan innovaationeuvosto voi tukea innovointia kriittisissä teknologioissa keskittyen puolustussovelluksiin ja koordinoiden tiiviisti Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunan ”Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta” kanssa. Näissä tapauksissa sovelletaan asetuksen (EU) XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] 51 ja 52 artiklaa.

17 artikla

Innovaatioekosysteemit

1. Ohjelmalla tuetaan organisaatioita kilpailukykyisten, vakaiden ja verkottuneiden innovaatioekosysteemien ja toimintaedellytysten luomisessa. Tätä varten pyritään synergioihin unionin, kansallisten ja alueellisten ohjelmien kanssa.
2. Ohjelmasta tuetaan toimia, joilla edistetään osaamiskolmion – korkeakoulutus, tutkimus ja innovointi sekä yritystoiminta – integrointia kaikkialla unionissa.

V luku

Eurooppalainen tutkimusalue

18 artikla

Eurooppalainen tutkimusalue ja infrastruktuurit

1. Eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA), tavoitteena on luoda unionissa rajattomat tutkimuksen, innovoinnin ja teknologian sisämarkkinat, joilla tutkijat, tieteellinen tietämys ja teknologia liikkuvat vapaasti.
2. Ohjelmalla varmistetaan eurooppalaisen tutkimusalueen ja Euroopan tutkimus- ja innovaationsopimuksen arvojen ja periaatteiden tehokas edistäminen ja suojeleminen, mukaan lukien tutkimuksen ja innovoinnin etiikka ja integriteetti, tieteellisen tutkimuksen vapaus, sukupuolten tasa-arvo ja yhtäläiset mahdollisuudet, sekä houkuttelevien tutkijanurien ja liikkuvuuden edistäminen. Tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien rahoituksella edistetään sitä, että unioniin kehittyy vahva ja yhtenäinen maailmanluokan kestävien laitosten ja palvelujen ekosysteemi, mikä perustuu priorisoituihin yleiseurooppalaisiin infrastruktuureihin ja täydentäviin huippuluokan kansallisiin valmiuksiin ja missä hyödynnetään rahoitusvälineitä, mukaan lukien eurooppalaiset kumppanuudet. Ohjelmasta rahoitetaan enimmillään 20 prosenttia eurooppalaisten tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien kriittisten uusien maailmanluokan valmiuksien rakennuskustannuksista.

3. Toimintapolitiikan tukijärjestelystä annetaan jäsenvaltioille ja assosioituneille maille käytännön asiantuntijatukea uudistusten suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin, jotta voidaan parantaa niiden tutkimus- ja innovaatioinvestointien, -politiikkojen ja -järjestelmien laatua. Se auttaa rakentamaan vahvempia ja tehokkaampia kansallisia tutkimus- ja innovaatiojärjestelmiä ja vahvempaa eurooppalaista tutkimusaluetta.

19 artikla

Osallistumisohjelman laajentaminen

1. ”Osallistumisohjaa laajentavia maita” ovat Bulgaria, Kroatia, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakia, Tšekki ja Unkari 5 kohdan a ja b alakohdan mukaisten toimien rahoittamiseksi.
2. ”Siirtymävaiheessa olevia maita” ovat Kreikka, Kypros, Malta, Portugali, Slovenia ja Viro 5 kohdan b alakohdan mukaisten toimien rahoittamiseksi.
3. Ainoastaan osallistumisohjaa laajentaviin maihin tai siirtymävaiheessa oleviin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat toimia koordinaattoreina ohjelman osaan ”Eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen” kuuluvalla osa-alueella ”Osallistumisohjelman laajentaminen ja huipputason levittäminen”.
4. Assosioituneiden maiden osalta oikeussubjektit, jotka kuuluvat indikaattoriperusteisesti määriteltyyn ja työohjelmassa julkaistuihin tukikelpoisten maiden luetteloon, ovat täysin kelpoisia koordinaattoreiksi mainitun osa-alueen puitteissa. Myös SEUT-sopimuksen 349 artiklassa määritellyiltä syrjäisimmiltä alueilta tulevat oikeussubjektit voivat toimia koordinaattoreina kyseisen osa-alueen puitteissa, ja niihin sovelletaan samoja sääntöjä, joita sovelletaan osallistumisohjaa laajentaviin maihin tämän artiklan nojalla, lukuun ottamatta 7 kohtaa.
5. ”Osallistumisohjelman laajentamiseen” kuuluvat seuraavat:
  - a) toimenpiteet valmiuksien kehittämiseksi;
  - b) toimenpiteet, joilla tuetaan verkostoitumista, tietämyksen hyödyntämistä, aivovuodon torjuntaa ja kansallisten yhteyspisteiden tarjoamaa tukea.
6. Ohjelmalla autetaan osallistumisohjaa laajentavia maita ja siirtymävaiheessa olevia maita lisäämään osallistumistaan ja edistämään laajaa maantieteellistä kattavuutta huipputason yhteistyöhankkeissa. Nämä toimet edellyttävät vastaavasti oikeasuhteisia toimenpiteitä jäsenvaltioilta.
7. Vuodesta 2030 alkaen mahdollisuus toimenpiteisiin valmiuksien kehittämiseksi rajataan koskemaan sellaisia osallistumisohjaa laajentavia maita, jotka ovat lisänneet tosiasiallisia menojaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan julkisissa investoinneissa viimeisimpänä vuonna, jolta tiedot ovat saatavissa, verrattuna sitä edeltäneeseen vuoteen.

Osasto II – Osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt

I luku

Yleiset säännökset

20 artikla

Euroopan kilpailukykyrahaston säännöt

1. Jollei toisin säädetä, tätä asetusta sovellettaessa sovelletaan asetuksen EU XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] 10 artiklan 2 ja 3 kohtaa EU:n etuuskohtelusta, 13 artiklaa turvallisuusluokiteltuja tietoja ja arkaluonteisia tietoja koskevien sääntöjen soveltamisesta ja 20 artiklaa kilpailukykyä edistävästä nopeutetusta ja kohdennetusta toiminnasta.

21 artikla

Tukikelpoisuus

1. Edellä 3 artiklassa säädettyjen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi vahvistetaan tukikelpoisuusperusteet asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti, ja niitä sovelletaan kaikkiin ratkaisu- ja myöntämismenettelyihin ohjelman puitteissa.
2. Suoraan ja välillisesti hallinnoitavissa ratkaisu- ja myöntämismenettelyissä yksi tai useampi seuraavista oikeussubjektien luokista voi olla kelpoinen unionin tukeen:
  - a) jäsenvaltioon sijoittautuneet yhteisöt;
  - b) assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneet yhteisöt;
  - c) muut matalan ja keskitulotason assosioitumattomiin kolmansiin maihin tai poikkeuksellisesti muihin assosioitumattomiin kolmansiin maihin sijoittautuneet yhteisöt, jos kyseinen kolmas maa yksilöidään komission hyväksymässä työohjelmassa;
  - d) muut yhteisöt, jotka ovat sijoittautuneet assosioitumattomiin maihin, jos tällaisten yhteisöjen rahoitus on olennaista toimen toteuttamisen kannalta ja edistää 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.
3. Jollei työohjelmassa toisin määrätä, oikeussubjektit voivat osallistua avustustoimiin edellyttäen, että ne muodostavat konsortion, jossa rahoituksen saajina on kolme toisistaan riippumatonta ja seuraavasti eri maihin sijoittautunutta oikeussubjektia:
  - a) ainakin kaksi eri jäsenvaltioihin sijoittautunutta oikeussubjektia; ja
  - b) ainakin yksi johonkin muuhun jäsenvaltioon taikka assosioituneeseen maahan sijoittautunut oikeussubjekti.

4. Euroopan tutkimusneuvoston tieteen eturintamassa olevat tutkimustoimet, Euroopan innovaationeuvoston toimet, tutkimus- ja koulutustoimet ja toimet, joihin kuuluu tai joiden ensisijaisena tavoitteena on esikaupallisen hankinnan tai innovatiivisten ratkaisujen hankinnan toteuttaminen, voi toteuttaa yksi tai useampi oikeussubjekti edellyttäen, että yksi kyseisistä oikeussubjekteista on sijoittautunut jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan.
5. Koordinointi- ja tukitoimet voi toteuttaa yksi tai useampi oikeussubjekti, joka voi olla sijoittautunut jäsenvaltioon, assosioituneeseen maahan tai poikkeustapauksissa johonkin muuhun kolmanteen maahan.
6. Varainhoitoasetuksen 136 artiklan mukaisesti suuririskisiin toimittajiin sovelletaan turvallisuussyistä tukikelpoisuusrajoituksia EU:n lainsäädännön mukaisesti.
7. Kansainvälisten eurooppalaisten tutkimusjärjestöjen ja unionin oikeuden nojalla perustettujen oikeussubjektien katsotaan olevan sijoittautuneita muuhun jäsenvaltioon kuin niihin, joihin muut toimeen osallistuvat oikeussubjektit ovat sijoittautuneet.
8. Muiden kansainvälisten järjestöjen kuin kansainvälisten eurooppalaisten tutkimusjärjestöjen katsotaan olevan sijoittautuneita assosioitumattomaan kolmanteen maahan, jollei työohjelmassa tai ehdotuspyynnössä toisin määrätä.
9. Sen lisäksi, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut assosioituneet kolmannet maat sekä kansainväliset järjestöt voivat tarvittaessa osallistua asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyihin hankintamekanismeihin ja hyötyä niistä. Jäsenvaltioihin sovellettavia sääntöjä sovelletaan soveltuvin osin osallistuviin assosioituneisiin kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin.
10. Ratkaisu- ja myöntämismenettelyissä rahoitusta ei myönnetä seuraaville toiminnoille:
  - a) toimet, jotka on kielletty unionin oikeudessa, sovellettavassa kansainvälisessä oikeudessa tai kaikkien jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä; toimet, jotka on jo kokonaan rahoitettu muista julkisista tai yksityisistä lähteistä, lukuun ottamatta unionin rahoitusosuuksia 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimien yhteydessä;
  - b) lisääntymistarkoituksessa tehtävään ihmisen kloonaukseen liittyvät toimet;
  - c) toimenpiteet, joissa pyritään muuttamaan ihmisen geeniperimää siten, että tällaisista muutoksista voisi tulla periytyviä, lukuun ottamatta sukurauhasten syövän hoitoon liittyvää tutkimusta;
  - d) toimenpiteet, joissa pyritään luomaan ihmisalkioita ainoastaan tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroidin tarkoituksiin tai kantasolujen tuottamista varten, myös somaattisten solujen tuman siirron avulla;
  - e) ihmisen – sekä aikuisen ihmisen että ihmisalkion – kantasoluja koskevaa tutkimusta voidaan rahoittaa tutkimusehdotuksen sisällöstä ja asianomaisten jäsenvaltioiden lainsäädännöstä riippuen.

Ensimmäisen alakohdan a alakohtaa sovellettaessa tietyssä jäsenvaltiossa kielletylle tutkimukselle, teknologian kehittämiselle tai demonstroidinille ei myönnetä rahoitusta kyseisessä jäsenvaltiossa.

11. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 132 artiklassa säädettyjen perusteiden lisäksi ratkaisu- ja myöntämismenettelyt ja niistä johtuvat oikeudelliset sitoumukset voidaan lopettaa, jos toimen tavoitteita ei todennäköisesti saavuteta lainkaan tai asetetuissa määräajoissa tai jos toimi on menettänyt merkityksensä politiikan kannalta.
12. Työohjelmassa tai ratkaisu- ja myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan täsmentää tässä asetuksessa vahvistettuja tukikelpoisuusperusteita tai vahvistaa lisää tukikelpoisuusperusteita erityisille toimille, myös toimintapoliittisten erityisvaatimusten huomioon ottamiseksi.

22 artikla

Etiikka ja tutkimuksen integriteetti

1. Toteutettavissa toimissa on noudatettava
  - a) sovellettavaa unionin, kansallista ja kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty eurooppalainen yleissopimus ja sen lisäpöytäkirjat;
  - b) eettisiä periaatteita, mukaan lukien tutkimuksen integriteetin korkeimmat standardit.
2. Työohjelmassa yksilöityjen ratkaisu- ja myöntämismenettelyjen osalta toimeen osallistuvien oikeussubjektien on täytettävä kaikki seuraavat vaatimukset:
  - a) esitettävä toimien tavoitteeseen, toteutukseen ja todennäköiseen vaikutukseen liittyvä eettinen itsearviointi, mukaan lukien vahvistus ja kuvaus 1 kohdan vaatimusten noudattamisesta;
  - b) esitettävä vahvistus siitä, että toimenpiteissä noudatetaan i) tutkimustoiminnan integriteettiä koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä (*European Code of Conduct for Research Integrity*) ja ii) TRUST-käytännesääntöjä (*Global Code of Conduct for Equitable Research Partnerships*) ja ettei rahoituksen ulkopuolelle jätettyjä toimenpiteitä toteuteta;
  - c) esitettävä unionin ulkopuolella toteuttavien toimenpiteiden osalta vahvistus siitä, että samat toimenpiteet olisivat olleet sallittuja myös jossakin jäsenvaltiossa;
  - d) esitettävä sellaisten toimenpiteiden osalta, joihin liittyy ihmisalkion kantasolujen käyttöä, soveltuvin osin tiedot lupa- ja valvontatoimenpiteistä, jotka asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava, sekä tiedot eettisistä hyväksynnöistä, jotka on saatava ennen kyseisten toimenpiteiden aloittamista;
  - e) hankittava kaikki hyväksynät tai muut pakolliset asiakirjat asianomaisilta kansallisilta tai paikallisilta eettisiltä komiteoilta tai muilta elimiltä, kuten tietosuojaviranomaisilta, ennen asiaankuuluvien toimien aloittamista ja säilytettävä ja pyynnöstä toimitettava kyseiset asiakirjat komissiolle tai asianomaiselle täytäntöönpanoelimelle.

II luku

Avustukset

23 artikla

Ehdotuspyynnöt

1. Ehdotuspyyntöä ei tarvita koordinointi- ja tukitoimille,
  - a) jotka työohjelmassa mainitut oikeussubjektit suorittavat; ja
  - b) jotka eivät kuulu ehdotuspyyntöjen soveltamisalaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 198 artiklan e alakohdan mukaisesti.
2. Työohjelmassa täsmennetään ehdotuspyynnöt, joille voidaan myöntää kilpailukykymerkki. Hakemusta ja arviointia koskevat tiedot voidaan jakaa kiinnostuneiden rahoitusviranomaisten kanssa sillä varauksella, että tehdään luottamuksellisuutta koskevat sopimukset ja ettei hakija nimenomaisesti vastusta tätä.

24 artikla

Hakijoiden taloudelliset valmiudet

1. Sen lisäksi, että sovelletaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 201 artiklan 5 kohdassa mainittuja poikkeuksia, taloudelliset valmiudet tarkistetaan ainoastaan, jos unionilta toimeen haettu rahoitus on 1 000 000 euroa tai enemmän.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos on syytä epäillä hakijan taloudellisia valmiuksia tai jos on olemassa suurempi riski, joka johtuu osallistumisesta useisiin käynnissä oleviin unionin tutkimus- ja innovaatio-ohjelmista rahoitettaviin toimiin, tarkistetaan myös muiden hakijoiden taloudelliset valmiudet tai koordinaattoreiden taloudelliset valmiudet, vaikka haetun rahoituksen määrä jäisi 1 kohdassa tarkoitetun kynnyksarvon alapuolelle.
3. Jos taloudelliset valmiudet takaa rakenteellisesti jokin muu oikeussubjekti, on tarkistettava kyseisen muun oikeussubjektin taloudelliset valmiudet.
4. Jos hakijan taloudelliset valmiudet ovat heikot, hakijan osallistumisen ehdoksi voidaan asettaa sidosyhteisön antama yhteisvastuullisuutta koskeva vakuutus.
5. Osuuden suorittaminen 30 artiklan mukaiseen keskinäiseen vakuutusjärjestelmään katsotaan riittäväksi takuuksi asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 155 artiklan soveltamiseksi. Rahoituksen saajilta ei saa hyväksyä eikä vaatia muita takuita tai vakuuksia.

25 artikla

Rahoituksen myöntämisperusteet ja valinta

1. Ehdotus arvioidaan seuraavia rahoituksen myöntämisperusteita soveltaen:
  - a) huippuosaaminen;
  - b) vaikutus;
  - c) toteutuksen laatu ja tehokkuus.Työohjelmassa määrätään tarkemmin 1 kohdassa mainittujen myöntämisperusteiden soveltamisesta.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, ERC:n tieteen eturintamassa olevista tutkimustoimista sekä tutkimus- ja koulutustoimista tehtäviin arviointeihin sovelletaan ainoastaan mainitun kohdan a alakohdassa tarkoitettua huippuosaamiskriteeriä.

26 artikla

Avustuksen myöntämisaika

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 197 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, sovelletaan seuraavia määräaikoja:
  - a) kaikille hakijoille ilmoitetaan heidän hakemuksensa arvioinnin lopputuloksesta viimeistään viiden kuukauden kuluttua täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä;
  - b) hakijoiden kanssa tehtävät avustussopimukset allekirjoitetaan viimeistään seitsemän kuukauden kuluttua täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä.
2. Työohjelmassa voidaan vahvistaa lyhyemmät määräajat kuin määräajat, joista säädetään 1 kohdassa.
3. Sen lisäksi, että sovelletaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 197 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa mainittuja poikkeuksia, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja määräajaj voidaan ylittää ERC:n toimien ja missiosuuntautuneen lähestymistavan osalta ja kun toimista tehdään eettinen arviointi, turvallisuustarkastelu tai arvioinnit unionin kilpailukyvyyn suojelemiseksi, mukaan lukien sen strategiset voimavarat ja edut.

27 artikla

Korvausosuudet

1. Toimea kohti sovelletaan vain yhtä korvausosuutta kaikissa siinä rahoitettavissa toimenpiteissä. Toimikohtainen enimmäisosuus vahvistetaan työohjelmassa.
2. Ohjelmaan kuuluvan toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista voidaan korvata enintään 100 prosenttia, lukuun ottamatta voittoa tavoittelevia oikeussubjekteja,

joiden osalta voidaan korvata enintään 70 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Poikkeuksellisesti pk-yritysten osalta voidaan korvata enimmillään 100 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

28 artikla

Välilliset kustannukset

1. Tukikelpoiset välilliset kustannukset ovat 25 prosenttia tukikelpoisten välittömien kustannusten kokonaismäärästä, johon ei lueta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia, rahoitustukea kolmansille osapuolille eikä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia. Tarvittaessa yksikkökustannuksiin tai kertakorvauksiin sisältyvät välilliset kustannukset lasketaan käyttämällä edellisessä virkkeessä tarkoitettua kiinteämääräistä osuutta.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, välilliset kustannukset voidaan ilmoittaa kertakorvauksen tai yksikkökustannusten muodossa, jos työohjelmassa niin määrätään.

29 artikla

Tukikelpoiset kustannukset

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 193 artiklan 2 kohdassa säädetään, kolmansien osapuolten luontoissuorituksina käyttöön antamien resurssien kustannukset ovat tukikelpoisia kolmannelle osapuolelle aiheutuneisiin tukikelpoisiin välittömiin kustannuksiin saakka.
2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 195 artiklan 2 kohdassa säädetään, tulosten hyödyntämisestä saatuja tuloja ei katsota toimen tuloiksi.

30 artikla

Keskinäinen vakuutusjärjestelmä

1. Perustetaan keskinäinen vakuutusjärjestelmä, jäljempänä 'vakuutusjärjestelmä', joka korvaa asetuksen (EU) N:o 2021/695 37 artiklan mukaisesti perustetun järjestelmän ja jatkaa sen seuraajana. Vakuutusjärjestelmästä katetaan riski siitä, ettei saada perityksi takaisin summia, jotka tietyt suoran hallinnon piiriin kuuluvat Euroopan kilpailukykyrahaston rahoituksen saajat ovat velkaa, sekä mahdolliset jo olemassa olevat riskit, jotka katetaan asetuksen (EU) 2021/695 37 artiklan mukaisesti.
2. Vakuutusjärjestelmää hallinnoi unioni, jota edustaa toimeenpanevana elimenä toimiva komissio. Komissio vahvistaa vakuutusjärjestelmän toimintaa varten erityiset säännöt täytäntöönpanosäädöksellä.

3. Rahoituksen saajat suorittavat vakuutusjärjestelmään osuuden, joka vähennetään ensimmäisestä ennakkorahoituserästä ja palautetaan rahoituksen saajille loppumaksun suorittamisen yhteydessä.
4. Vakuutusjärjestelmän tuotto ja mahdolliset takaisin perityt määrät ovat ohjelman tai sen seuraajan osalta asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Jos tuotto ei riitä, vakuutusjärjestelmän varoja ei käytetä ja avustuksen myöntävä viranomaisen perii saatavan suoraan.
5. Kun kaikki avustukset, joiden riskin vakuutusjärjestelmä kattaa, on toteutettu, komissio voi periä vakuutusjärjestelmään jääneet määrät ja ne ovat ohjelman tai sen seuraajan osalta asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

31 artikla

Tulosten omistusoikeus

1. Rahoituksen saajat omistavat tuottamansa tulokset.
2. Kaksi rahoituksen saajaa tai useampi rahoituksen saaja omistaa tulokset yhdessä, jos ne ovat tuottaneet tulokset yhdessä ja ei ole mahdollista
  - a) määrittellä kunkin rahoituksen saajan osuutta; tai
  - b) erottaa tuloksia niiden suojauksen hakemisen yhteydessä.

Yhteisomistajien on sovittava kirjallisesti yhteisen omistusoikeuden jakamisesta ja käytön ehdoista. Jollei toisin sovita, kukin yhteisomistaja voi myöntää kolmansille osapuolille ei-yksinomaisia lisenssejä (jotka eivät oikeuta alilisenssien antamiseen) yhteisomistuksessa olevien tulosten hyödyntämiseksi, jos muille yhteisomistajille ilmoitetaan etukäteen ja näille suoritetaan oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus. Yhteisomistajat voivat sopia kirjallisesti, että ne ottavat yhteisomistuksen sijasta käyttöön muun järjestelyn.

3. Jos toimeen osallistuvilla kolmansilla osapuolilla (henkilöstö mukaan lukien) on oikeuksia tuloksiin, rahoituksen saajien on varmistettava, että näitä oikeuksia voidaan käyttää tavalla, joka on sopusoinnussa niille kuuluvien kyseisiin tuloksiin liittyvien velvoitteiden kanssa.
4. Omistusoikeuden siirrolle voidaan asettaa työohjelmassa, ehdotuspyynnön ehdoissa tai avustussopimuksessa edellytyksiä, mukaan lukien vaatimus tuloksia koskevien velvoitteiden siirtämisestä.

32 artikla

Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen

1. Rahoituksen saajien on hallinnoitava tuloksiaan työohjelmassa, ehdotuspyynnön ehdoissa tai avustussopimuksessa asetettujen velvoitteiden mukaisesti. Rahoituksen saajien on tässä yhteydessä

- a) suojattava tuloksensa, jos se on perusteltua ja erityisesti jos tuloksilla on kaupallista potentiaalia;
- b) myönnettävä käyttöoikeus tuloksiinsa ja tausta-aineistoonsa, jos se on tarpeen toimen tehtävien toteuttamiseksi tai tulosten hyödyntämiseksi, myös kaupallista käyttöönottoa varten;
- c) pyrittävä parhaansa mukaan hyödyntämään tuloksiaan joko suoraan tai välillisesti, myös siirron tai lisensoinnin kautta; jos tuloksia ei hyödynnetä tietyn ajan kuluessa, komissio voi määrittää välineitä ja työkaluja, muun muassa asetuksen EU XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] III luvussa vahvistettua hyödyntämisstrategiaa palvelevia välineitä ja työkaluja, joita kyseisten rahoituksen saajien on käytettävä näiden tulosten hyödyntämisen helpottamiseksi;
- d) julkistettava tulokset asianmukaisella tavalla niin pian kuin se on mahdollista ja pidettävä tulokset luottamuksellisina, jos se on tarpeen aineettoman omaisuuden, turvallisuuskäytäntöjen tai oikeutettujen etujen suojaamiseksi;
- e) noudatettava avoimen tieteen käytäntöjä muun muassa
  - i) varmistamalla kaikkien tuloksia koskevien vertaisarvioitujen tieteellisten julkaisujen avoin saatavuus;
  - ii) hallinnoimalla toimen tutkimusdataa ja muita tuloksia vastuullisesti FAIR-periaatteiden (löydettävissä oleva, saatavilla oleva, yhteentoimiva ja uudelleenkäytettävä) mukaisesti ja varmistamalla niiden avoin saatavuus, paitsi jos tämä olisi vastoin oikeutettuja etuja, mukaan lukien kaupalliset edut, tai jos tälle on muita rajoituksia;
- f) jollei työohjelmassa tai ehdotuspyynnön ehdoissa toisin määrätä, laadittava ja päivitettävä säännöllisesti suunnitelma tulostensa hallinnoimiseksi, mukaan lukien data;
- g) myönnettävä seuraaville tahoille maksuton pääsy tuloksiinsa niiden politiikkojen tai ohjelmien kehittämistä, toteuttamista ja seuranta varten:
  - i) unionin toimielimet, elimet, toimistot ja virastot;
  - ii) jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset, jos tästä määrätään työohjelmassa, ehdotuspyynnön ehdoissa tai avustussopimuksessa.

33 artikla

Esikaupallinen hankinta ja innovatiivisten ratkaisujen julkinen hankinta

1. Avustustoimiin voi kuulua tai niiden ensisijaisena tavoitteena voi olla esikaupallinen hankinta tai innovatiivisten ratkaisujen hankinta. Näitä hankintoja toteuttavat rahoituksen saajat, jotka ovat julkisia tai yksityisiä hankkijoita.
2. Hankintamenettelyissä
  - a) on, silloin kun hankinnan toteuttaa julkinen hankkija, noudatettava kilpailusääntöjä, avoimuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun,

- moitteettoman varainhoidon ja suhteellisuuden periaatteita, sovellettavia EU:n sääntöjä toimitusketjun resilienssin vahvistamiseksi ja alakohtaisia sääntelyvaatimuksia;
- b) on, silloin kun hankinnan toteuttaa yksityinen hankkija, noudatettava SEUT-sopimuksen periaatteita, kilpailusääntöjä, sovellettavaa sopimusoikeutta, EU:n sääntöjä toimitusketjun resilienssin vahvistamiseksi ja alakohtaisia sääntelyvaatimuksia;
  - c) voidaan sallia useampien hankintasopimusten tekeminen samassa menettelyssä (useiden hankintalähteiden käyttö);
  - d) on myönnettävä hankintasopimukset toimeksisaajille, jotka tarjoavat parhaan vastineen rahalle samalla kun varmistetaan, ettei synny eturistiriitoja.
3. Esikaupallisen hankinnan tapauksessa hankintamenettely voidaan toteuttaa kahdessa vaiheessa kolmen sijaan ja siihen voi sisältyä laatuaan ensimmäisten ratkaisujen hankinta täytäntöönpanon nopeuttamiseksi ja yksinkertaistamiseksi.
4. Erityisehtoja voidaan soveltaa koskien muun muassa hankittujen palvelujen, tavaroiden tai rakennusurakoiden suorituspaikkaa sekä tulosten omistus- ja käyttöoikeuksia. Tässä yhteydessä esikaupallisten hankintojen osalta
- a) toimeksisaajat omistavat vähintään tuottamiensa tulosten teollis- ja tekijänoikeudet ja hankkijat saavat vähintään tulosten maksuttomat käyttöoikeudet omaa käyttöä varten sekä tulosten maksuttomat käyttöoikeudet nykyisille ja tuleville toimeksisaajilleen tulosten käyttämiseksi hankkijoiden puolesta.
  - b) jos toimitusketjuun liittyy liiallisia riippuvuuksia tai toimitusvarmuusongelmia suhteessa toimeksisaajiin taikka hätätilanteissa, joissa toimeksisaajat eivät pysty toimittamaan riittäviä ratkaisuja laajemman kysynnän tyydyttämiseksi EU:n markkinoilla, hankkijoilla on oikeus myöntää tai velvoittaa toimeksisaajat myöntämään kolmansille osapuolille oikeus käyttää tuloksia kaupallisesti hankkijan puolesta ja laajempien markkinoiden hyväksi ilman yksinoikeutta ja oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin;
  - c) jos toimeksisaajat eivät käytä tuloksiaan kaupallisesti tietyn ajan kuluessa tai käyttävät tuloksiaan väärin yleisen edun vastaisesti, niitä voidaan vaatia siirtämään tulosten omistusoikeus hankkijoille.
5. Komission tai täytäntöönpanoelinten toteuttamat hankintatoimet voivat olla esikaupallisia hankintoja tai innovatiivisten ratkaisujen julkisia hankintoja. Komissio tai asianomainen täytäntöönpanoelin suorittaa nämä hankinnat omaan lukuunsa tai yhdessä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden hankintaviranomaisten kanssa.

III luku

Euroopan innovaationeuvosto

34 artikla

Euroopan innovaationeuvoston erityissäännöt

1. Euroopan innovaationeuvoston (EIC) *Transition*-apurahoja voidaan asetuksen EU XXX [Euroopan kilpailukykyrahasto] 20 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti myöntää ilman ehdotuspyyntöjä, kun tarkoituksena on ohjelmasta rahoitetuista ja Horisontti Eurooppa -asetuksen 695/2021 nojalla rahoitetuista toimista saatujen tulosten jatkorahoitus.
2. EIC:n *Accelerator*-välineestä tuetaan ainoastaan yksittäisiä rahoituksen saajia ja yksittäisiä kohdeyrityksiä, jotka ovat pk-yrityksiä, startup-yritykset mukaan luettuina, ja pieniä midcap-yrityksiä.
3. Ehdotuksia EIC:n *Accelerator*-toimiksi voi jättää yksi tai useampi oikeussubjekti, joka aikoo perustaa mahdollisen tuensaajan tai tukea sitä, kyseisen tuensaajan ennakkosuostumuksella. Jos rahoitus myönnetään, avustus- ja investointisopimus allekirjoitetaan ainoastaan kyseisen tuensaajan kanssa.
4. Sekarahoitustoimien tapauksessa rahoituksen saaja ja kohdeyritys voivat olla erillisiä siinä mielessä, että kohdeyritys voi olla rahoituksen saajan holdingyhtiö tai emoyhtiö.
5. Unionin ohjelmia tai komission sertifioimia kansallisia tai alueellisia ohjelmia toteuttavat rahoituselimet voivat jättää suoraan ehdotuksen EIC:n *Transition*- tai *Accelerator*-hakuun, jos tällaiset ehdotukset ovat peräisin sertifioidun ohjelman puitteissa rahoitetun toimen hankearvioinnista ja jollei EIC:n työohjelmassa (EIC:n Plug In) asetetuista ehdoista muuta johdu.
6. EIC:n *Accelerator*-välineen osalta 25 artiklan 1 kohdassa mainitun kolmannen arviointiperusteen sijasta kyseisenä arviointiperusteena ovat toimen riskitaso, toteutuksen laatu ja tehokkuus sekä unionin tuen tarve.
7. Investoinnit tehdään ei-pankkirahoituskelpoisiin kohdeyrityksiin ja yhdessä muilta yksityisiltä sijoittajilta tulevien yhteisinvestointien kanssa. Jos tällaista tukea ei kuitenkaan myönnetä kokonaisuudessaan Euroopan kilpailukykyrahastosta, tukea voidaan unionin strategisten etujen suojaamiseksi myöntää pankkirahoituskelpoille kohdeyrityksille tai ilman muiden sijoittajien osallistumista.
8. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 212 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään, taloudellista elinkelpoisuutta koskevia ehtoja ei sovelleta EIC:n *Accelerator*-investointitoimiin.
9. Sekarahoitustoimet keskeytetään, niitä muutetaan tai asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ne lopetetaan, jos mitattavissa olevia välitavoitteita ei saavuteta tai jos rahoituksen saaja kieltäytyy investointituesta ilman asianmukaisesti perusteltua syytä.
10. EIC:n rahasto voi myöntää jatkosijoituksia
  - a) jos se on tarpeen unionin strategisten voimavarojen, etujen, autonomian tai turvallisuuden suojaamiseksi; tai
  - b) jos myöhempiä rahoituskierroksia ei tapahtuisi tai ne tapahtuisivat huomattavasti epäedullisemmin ehdoin ilman EIC:n jatkosijoitusta.
11. EIC:n työohjelmassa voidaan asettaa lisärajoituksia jatkotuen myöntämiselle.

35 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) 695/2021 1 päivästä tammikuuta 2028.

36 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä asianomaisia toimia voidaan jatkaa tai muuttaa niiden päättämiseen saakka noudattaen asetusta (EU) 695/2021, jota sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menoja, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja sitä edeltävien, asetuksen (EU) 695/2021 mukaisesti hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

37 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2028.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

**SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSTA JA DIGITAALISIA
VAIKUTUKSIA KOSKEVA SELVITYS**

1.	PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA	3
1.1.	Ehdotuksen/aloitteen nimi.....	3
1.2.	Toimintalohko(t)	3
1.3.	Tavoite (Tavoitteet).....	3
1.3.1.	Yleistavoite (Yleistavoitteet)	3
1.3.2.	Eryitystavoite (Eryitystavoitteet).....	3
1.3.3.	Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset	3
1.3.4.	Tuloksellisuusindikaattorit.....	3
1.4.	Ehdotus/aloite liittyy	4
1.5.	Ehdotuksen/aloitteen perustelut	4
1.5.1.	Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu	4
1.5.2.	EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.	4
1.5.3.	Vastaavista toimista saadut kokemukset.....	4
1.5.4.	Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin	5
1.5.5.	Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen	5
1.6.	Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto	6
1.7.	Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat.....	6
2.	HALLINNOINTI	8
2.1.	Seuranta- ja raportointisäännöt	8
2.2.	Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)	8
2.2.1.	Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle.....	8
2.2.2.	Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä.....	8
2.2.3.	Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista.....	8
2.3.	Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi.....	9
3.	EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET	10

3.1.	Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyn otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat.....	10
3.2.	Arvioidut vaikutukset määrärahoihin.....	12
3.2.1.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin.....	12
3.2.1.1.	Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat.....	12
3.2.1.2.	Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat.....	17
3.2.2.	Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset.....	22
3.2.3.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin.....	24
3.2.3.1.	Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat.....	24
3.2.3.2.	Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat.....	24
3.2.3.3.	Määrärahat yhteensä.....	24
3.2.4.	Henkilöressurssien arvioitu tarve.....	25
3.2.4.1.	Hyväksytystä talousarviosta katettavat.....	25
3.2.4.2.	Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat.....	26
3.2.4.3.	Henkilöressurssien kokonaistarve.....	26
3.2.5.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaalitekologiaan liittyviin investointeihin.....	28
3.2.6.	Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyn kanssa.....	28
3.2.7.	Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet.....	28
3.3.	Arvioidut vaikutukset tuloihin.....	29
4.	DIGITAALISET ULOTTUVUUDET.....	29
4.1.	Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta.....	30
4.2.	Data.....	30
4.3.	Digitaaliset ratkaisut.....	31
4.4.	Yhteentoimivuusarviointi.....	31
4.5.	Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi.....	32

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma (Horisontti Eurooppa)

1.2. Toimintalohko(t)

Tutkimus ja innovointi

1.3. Tavoite (Tavoitteet)

1.3.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Euroopan kilpailukykyrahaston yleisten ja erityisten tavoitteiden mukaisesti Horisontti Eurooppa - puiteohjelmalla vahvistetaan EU:n kilpailukykyä ja tieteellisteknologista perustaa ja vastataan maailmanlaajuisiin haasteisiin huipputason tutkimukseen ja innovoinnin perustalta.

1.3.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Ohjelmalla on seuraavat erityistavoitteet:

- luodaan korkealaatuista tietämystä ja osaamista ja houkuttelevia uria tutkijoille ja tuetaan eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) toteuttamista;
- lisätään EU:n laajuista ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä, tietämyksen jakamista ja hyödyntämistä;
- sovitetaan yhteen EU:n, kansalliset ja alueelliset painopisteet yleiseurooppalaisen tutkimus- ja innovaatioekosysteemin luomiseksi;
- vähennetään kansallisia ja alueellisia eroja tutkimus- ja innovaatioalan valmiuksissa, taidoissa ja kyvyissä innovaatioekosysteemien vahvistamiseksi;
- parannetaan unionin asemaa innovoinnissa keskittyen erityisesti strategisiin teknologioihin ja murrokselliseen innovointiin ja vahvistetaan innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa ja hyödyntämistä, jotta voidaan edistää kilpailukykyä ja vastata keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin;
- vähennetään riskejä ja mobilisoidaan enemmän yksityistä tutkimus- ja innovaatorahoitusta erityisesti syväteknologian tukemiseksi sekä innovatiivisten startup-yritysten ja pk-yritysten laajentamiseksi;
- lisätään julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin jäsenvaltioissa auttaen näin saavuttamaan tavoite, jonka mukaan tutkimus- ja kehittämismenot ovat kaikkiaan vähintään kolme prosenttia unionin bruttokansantuotteesta (BKT).

1.3.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen.

- Tieteellisen vapauden ja avoimuuden perusarvojen edistäminen.
- Euroopan erinomaisen tietopohjan edistäminen keskittymällä EU:n tason lisäarvoon.
- Euroopan ja muun maailman parhaiden tutkijoiden houkutteleva Valitse Eurooppa -toimintamallin avulla.

- Julkisten ja yksityisten investointien liikkeelle saaminen koko tutkimus- ja innovointiketjussa – perustutkimuksesta markkinoilla kaupallistamiseen.
- Innovaatiovajeen korjaamisen edistäminen erityisesti tukemalla innovointia kaikkialla Euroopassa ja parantamalla EU:n rahoitusjärjestelmien ja jäsenvaltioiden investointien välistä johdonmukaisuutta
- EU:n talousarvion riskinvähennyspotentiaalin hyödyntäminen.
- Investointien keskittäminen EU:n strategiaan painopisteisiin, kuten hiilestä irtautumiseen, digitalisointiin, turvallisuuteen, kestävykseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen.
- EU:n rahoituksen saatavuuden parantaminen nopeammilla, käyttäjäkeskeisillä, yksinkertaistetuilla ja yhdenmukaistetuilla menettelyillä osallistumisen laajentamiseksi ja tulosten vauhdittamiseksi.

1.3.4. Tuloksellisuusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Tätä aloitetta seurataan vuoden 2027 jälkeisen talousarvion tuloksellisuuskehyksessä, jolle on erillinen ehdotuksensa. Tuloksellisuuskehys edellyttää ohjelman täytäntöönpanovaiheessa laadittavaa täytäntöönpanokertomusta sekä jälkiarviointia, joka toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Arviointi toteutetaan komission paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti, ja se perustuu ohjelman tavoitteiden kannalta merkityksellisiin indikaattoreihin. Näihin kuuluu täsmällisiä, mitattavia, saavutettavia, realistisia ja aikasidonnaisia (SMART) tuotos-, tulos- ja vaikutusindikaattoreita, joiden avulla voidaan määrittää edistyminen rahaston erityisten ja yleisten tavoitteiden saavuttamisessa lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutuspoluilla.

Vaikutusindikaattoreita seurataan pitkällä aikavälillä alkaen alustavasti viidennestä vuodesta ohjelman alkamisen jälkeen. Niihin kuuluvat muun muassa seuraavat: 1) Osuus maailmanlaajuisesti eniten viitatuista tieteellisistä julkaisuista; 2) kausaalinen vaikutus tutkijoiden työolosuhteiden paranemiseen palkat mukaan luettuna; 3) osallistumisen kausaalinen vaikutus rahoitettujen yksityisten yritysten liikevaihdon kasvuun; 4) osallistumisen kausaalinen vaikutus työpaikkojen lisääntymiseen rahoitetuissa yksityisissä yrityksissä; 5) EU:n rahoituksen arvioitu nettovaikutus EU:n BKT:n kasvuun; 6) EU:n (tutkimuksen ja innovoinnin) rahoituksen arvioitu nettovaikutus EU:n kokonaistalouteen; 7) arvioitu vaikutus EU:n tutkimus- ja innovointimenojen 3 prosentin tavoitteen saavuttamiseen

1.4. Ehdotus/aloite liittyy

uuteen toimeen

uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen¹⁸

käynnissä olevan toimen jatkamiseen

yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

¹⁸ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusajataulu

EU on merkittävässä tienhaarassa. Ilmastonmuutos, teknologinen murros, muuttuva geopolitiikka ja väestökehityksen suuntaukset muokkaavat yhteiskuntaamme ja talouttamme perusteellisesti. Jotta Eurooppa säilyisi kilpailukykyisenä, kestävyyskykyisenä, turvallisena ja yhtenäisenä, sen on asetettava tutkimus ja innovointi etusijalle. Vain investoimalla tieteeseen, voimaannuttamalla kansalaisiamme ja yrittäjiämme ja tekemällä yhteistyötä voimme rakentaa kestävämmän, turvallisemman ja kilpailukykyisemmän Euroopan kaikille.

Tätä välttämättömyyttä korostettiin EU:n kilpailukykyyn tulevaisuudesta laaditussa Draghin raportissa, jossa innovointi asetettiin keskiöön Euroopan tuottavuuskasvun palautuskykyyn kannalta. Sisämarkkinoiden tulevaisuutta koskevassa Lettan raportissa ja EU:n tutkimus- ja innovointipolitiikan tulevaisuutta koskevassa Heitorin raportissa korostettiin myös, että EU:n on lisättävä pyrkimyksiään saavuttaa innovaatioita kilpailukykyyn, kestävyden ja turvallisuuden alueilla.

Euroopan on korjattava innovointivajeensa ja heikkouksiaan, jotka alkavat esteistä innovaation ja kaupallistamisen välisessä jatkumossa. Julkisen sektorin tuella tutkimukseen ja innovointiin on myös puututtava Euroopan tutkimus- ja innovointiekosysteemin ja innovoinnin tuloksellisuuden puutteisiin sekä kansallisella että EU:n tasolla.

Vastauksena tähän ehdotuksessa esitetään yksinkertaistettu ja uudelleenkohdennettu tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa, jolla pyritään vahvistamaan EU:n tieteellistä ja teknologista perustaa, vauhdittamaan tietämyksen, teknologian ja innovoinnin kiertoa ja käyttöönottoa sekä hyödyntämään EU:n rahoitusvälineitä mahdollisimman suuren lisäarvon aikaansaamiseksi, millä saavutetaan katalyyttinen vaikutus julkisille ja yksityisille lisäinvestointeille jäsenvaltioissa.

- Draghin raportin suositusten mukaisesti Horisontti Eurooppa - puiteohjelmalla pyritään
- keskittymään strategiaan painopisteisiin
- hyödyntämään julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien mahdollisuuksia yksinkertaistetun toimintaympäristön avulla
- lisäämään tukea läpimurtoinnoinnille
- yksinkertaistamaan ohjelmaan osallistumista rahoituksen saajille.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Tutkimuksen ja innovoinnin alalla tehtyjen EU:n investointien erityishyödyt ovat seuraavat:

- EU:n talouskasvun ja kilpailukyvyn edistäminen (esimerkiksi jokainen euro EU-rahoitusta – Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kautta – tuo arviolta jopa 11 euron BKT-lisäyksen vuoteen 2045 mennessä¹⁹);
- valtioiden välisten ja monialaisten verkostojen ja uusien markkinoiden luominen, johon liittyy myönteisiä heijastusvaikutuksia osaamisen levittämisen ja teknologian siirron kautta kaikkialla unionissa tuotteiden ja palveluiden käyttöönoton nopeuttamiseksi ja tehostamiseksi (esimerkiksi eurooppalaisissa kumppanuuksissa luodaan ja edistetään verkostoja keskeisillä aloilla EU:n, kansallisten ja alueellisten laitosten välillä sekä teollisuuden ja tiedemaailman välillä, mistä esimerkkinä voidaan mainita vetysektori²⁰);
- julkisten ja yksityisten resurssien, kuten pääoman, kykyjen ja infrastruktuurien, yhteen kokoaminen, jotta voidaan saada aikaan kriittinen massa (laajuus ja monimutkaisuus) sellaisten kunnianhimoisempien ja innovatiivisempien hankkeiden rahoittamiseksi myös riskejä jakaen, jotka ovat olennaisen tärkeitä johtavan aseman saavuttamisessa kehittyvillä markkinoilla sekä maailmanlaajuisten haasteiden ratkaisemisessa (esimerkiksi vain EU-tason toimilla voidaan ratkaista ongelma, jonka harvinaissairauksista kärsivien potilaiden harva jakautuminen ja standardoinnin ja datan puute aiheuttavat²¹);
- tieteellisen huippuosaamisen lujittaminen EU:n laajuisen kilpailun ja yhteistyön avulla ja siten sellaisten vaikutusten saavuttaminen, jotka ulottuvat paljon pidemmälle kuin kansallisella tai alueellisella tasolla voisi olla mahdollista, sekä tutkimustyön tehokkuuden lisääminen ja päällekkäisyyksien riskin minimointi EU:ssa (esimerkiksi EU-rahoitteisiin vertaisarvioituihin julkaisuihin viitataan yli kaksi kertaa enemmän kuin maailmassa keskimäärin²²);
- vahvistetaan tukea markkinoita luovien läpimurtoinnovaatioiden tekemiselle sekä toiminnan laajentamiselle ja hyödynnetään siinä yksityisiä investointeja (esimerkiksi Euroopan innovaationeuvoston rahastolla on kerätty yli 2,6 miljardia euroa lisäinvestointeja neuvoston rahastosta tuetuille yrityksille yli kolmen euron vipuvaikutuksella jokaista EU:n investoimaa euroa kohden)²³ ja edistetään eurooppalaisten yritysten taloudellista edistystä ja kilpailukykyä (esimerkiksi EU:n avustuksia saavat yritykset kasvavat muita vastaavia yrityksiä nopeammin: näytön mukaan kyseessä on 20 prosentin ero työvoimassa ja noin 30 prosentin ero taseen loppusummassa ja tuloissa²⁴);
- vankan tietopohjan tarjoaminen päätöksentekoa varten (esimerkiksi YK:n hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneeli (IPCC) on nojautunut työssään laajasti EU-rahoitteiseen tutkimukseen²⁵);
- EU:n houkuttelevuuden lisääminen koulutuksen, tutkimuksen, innovoinnin ja yritystoiminnan kohdepaikkana (esimerkiksi EU:n rahoitus helpottaa tutkijoiden liikkuvuutta ja auttaa luomaan houkuttelevammat näkymät muualta

¹⁹ COM(2025) 189 final, 2025, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarviointi.

²⁰ Ks. edellinen alaviite.

²¹ Ks. edellinen alaviite.

²² COM(2024) 49 final, 2024, Horisontti 2020 - puiteohjelman jälkiarviointi.

²³ COM(2025) 189 final, 2025, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarviointi.

²⁴ COM(2024) 49 final, 2024, Horisontti 2020 - puiteohjelman jälkiarviointi.

²⁵ Ks. edellinen alaviite.

maailmasta lähtöisin oleville huippututkijoille, jotka haluavat muuttaa EU:hun²⁶);

- myönteisen strukturoivan vaikutuksen aikaansaaminen kansallisiin tutkimuksen ja innovoinnin ekosysteemeihin (esimerkiksi Euroopan tutkimusneuvostosta on tullut maailmanlaajuinen malliesimerkki huippuosaamisen edistämisestä tavalla, joka kannustaa kansallisiin ja institutionaalisiin muutoksiin sen apurahansaajien tukemiseksi ja houkuttelemiseksi) ja jäsenvaltioiden välillä yhtenäisten esimerkiksi terveydenhuollon, luonnonsuojelun ja digitaaliteknologian kaltaisten alojen kannalta olennaisen tärkeiden standardien ja säännösten antamisen helpottaminen, millä edistetään tutkimuksen ja innovoinnin hyötyjen laajempaa levittämistä (mitä esiintyy esimerkiksi useissa eurooppalaisissa kumppanuuksissa²⁷).

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

EU:n puiteohjelmilla on ollut merkittäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia, kuten toisiaan seuranneet arvioinnit ovat osoittaneet sen jälkeen, kun EU alkoi investoida tutkimukseen ja innovointiin vuonna 1984. Vaikka Euroopan tutkimus- ja innovaatio-ohjelmat ovat olleet menestyksellisiä, saaduista kokemuksista, sidosryhmien palautteesta ja tehdyistä analyttisistä tutkimuksista on tärkeää ottaa opiksi. Tutkimusta, innovointia ja koulutusta olisi lähestyttävä koordinoitumalla tavalla ja johdonmukaisesti muiden politiikan alojen kanssa, ja tutkimustuloksia olisi levitettävä paremmin ja muunnettava tehokkaammin uusiksi tuotteiksi, prosesseiksi ja palveluiksi. Seuranta ja arviointia on tarpeen tehostaa myös integroimalla kaikki ohjelman osat keskitettyyn seurantajärjestelmään. Lopullista arviointia varten on keskityttävä enemmän tulosten ja vaikutusten keskipitkän ja pitkän aikavälin indikaattoreihin sekä aiempien puiteohjelmien pitkän aikavälin vaikutuksiin.

Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarvioinnista laaditussa tiedonannossa yksilöitiin useita aloja, joilla on parantamisen varaa. Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarvioinnin havainnot perustuivat sidosryhmiltä saatuun laajaan palautteeseen ja komission asiantuntijaryhmän väliarviointia koskeviin strategisiin suosituksiin.

Ne voidaan tiivistää seuraavasti:

- a. Läpimurtoinnovaatioiden tukeminen
- b. Yksinkertaistamisen jatkaminen pilotoiden mahdolliset uudet muutokset politiikkakokeilujen avulla.
- c. Kansainvälisen yhteistyön jatkaminen kohdentaen toimet tiettyihin (maailmanlaajuisesti johtavassa asemassa oleviin) maihin.
- d. Kumppanuuksien vipuvaikutusten lisääminen.
- e. Synergioiden lisääminen muiden EU:n rahoitusohjelmien ja EU:n politiikkojen kanssa innovaatioiden käyttöönottoa ja levittämistä varten.
- f. Monimutkaisten hallintojärjestelyjen yksinkertaistaminen ja joustavuuden lisääminen hätätilanteisiin vastaamiseksi.

²⁶ COM(2025) 189 final, 2025, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarviointi.

²⁷ Ks. edellinen alaviite.

g. Naisten tukemisen jatkaminen tutkimuksen ja innovoinnin aloilla.

h. Rahoitusympäristön järjeistäminen välttämällä päällekkäisyyksiä ohjelman osien välillä. 1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Kilpailukykyrahaston kanssa tapahtuvan vuorovaikutuksen ansiosta sillä voidaan houkuttaa uusia julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin, edelleen vahvistaa Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin toimintakenttää ja nopeuttaa innovaatioiden kaupallistamista ja levitystä. Unionin tason ohjelmissa voidaan myös tukea poliittista päätöksentekoa ja politiikan tavoitteiden saavuttamista.

Pitkäaikaisen ja alhaalta ylöspäin suuntautuvan luonteensa vuoksi tutkimus ja innovointi edellyttää riippumatonta, integroitua ja ennakoitavaa erillistä ohjelmaa, jolla taataan oikeat olosuhteet uusien ideoiden innoittamiselle ja markkinoille saattamiselle. Murroksellisten ratkaisujen mahdollistamiseksi on välttämätöntä pitää tutkimus ja innovointi itsenäisenä ja varmistaa rahoituksen jatkuvuus. Vaikka Horisontti Eurooppa on tiiviisti yhteydessä kilpailukykyrahastoon, sen SEUT-sopimuksen 182 artiklassa edellytettävä itsenäinen oikeusperusta sekä brändi ja myönteinen kansainvälinen maine on säilytetty hyödyntäen sen todistettua pitkäaikaista menestystä luotettavana kehityksenä huippuosaamiselle, yhteistyölle ja vaikuttavuudelle.

Säädöksessä luodaan rahoituksen saajille oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka ovat kaikilta osiltaan velvoittavia ja sellaisenaan sovellettavia kaikissa unionin jäsenvaltioissa. 1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen

Ilmoitetaan myöhemmin

[...]

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto

kesto on rajattu

- Toiminta alkaa 1.1.2028 ja päättyy 1.1.2034.
- Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna 2028 ja päättyvät vuonna 2034 maksusitoumusmäärärahojen osalta ja alkavat vuonna 2028 ja päättyvät vuonna 2040 maksumäärärahojen osalta.

kestoa ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat²⁸

Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- Euroopan investointipankille ja Euroopan investointirahastolle
- varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- julkisoikeudellisille yhteisöille
- sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä
- jäsenvaltioon sijoittautuneille jäsenvaltion yksityisoikeuden tai unionin oikeuden mukaisille elimille, joille voidaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hoitaminen, siltä osin kuin tällaiset elimet ovat julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten määräysvallassa ja niillä on asianomaisten määräysvaltaa käyttävien elinten yhteisvastuullisten vakuuksien muodossa

²⁸ Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivulla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

antamat riittävät rahoitustakuut tai vastaavat rahoitustakuut, jotka voidaan kunkin toimen osalta rajoittaa unionin tuen enimmäismäärään.

Huomautukset

[...]

[...]

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Tämän ohjelman seuranta- ja raportointia koskevissa säännöissä noudatetaan asetuksen xxx [tuloksellisuusasetus] vaatimuksia.

Ohjelman tavoitteiden edistymistä mitataan lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä käyttäen useita vaikutuspolkuja. Monivuotisen rahoituskehityksen tuloksellisuuden seurannasta annetun asetuksen yhteisiä indikaattoreita ja erityisesti myös aiemmissa puiteohjelmissä käytettyjä indikaattoreita käytetään tarvittaessa. Osallistujien raportointivaatimukset on suunniteltu näitä indikaattoreita silmällä pitäen, mutta tietoisena tarkoituksena on myös ollut vähentää osallistujien hallinnollista rasitetta. Tietoja kerätään mahdollisuuksien mukaan avoimista lähteistä. Kaikki hallinnointimenettelyjä (hakemukset, onnistumisaste, avustuksen myöntämiseen kuluva aika, edunsaajatyypit jne.) koskevat tiedot kerätään ja varastoidaan ja laitetaan saataville reaaliaikaisesti erityisen tietovaraston välityksellä. Viitetietojärjestelmä (CORDA) toimii nykyään hyvin, ja se on jäsenvaltioiden ja muiden asianomaisten elinten saatavilla. Tarkoituksena on laatia raportti, jossa annetaan tietoja hallintomenettelyistä (ensimmäisestä vuodesta alkaen) ja johon sisällytetään asteittain myös tietoja tuotoksista ja tuloksista. Ohjelman arvioinnit ja täytäntöönpanokertomukset on suunniteltu, ja ne julkaistaan yhteisten säännösten mukaisesti. Ohjelman vaikutuksia arvioidaan pitkän aikavälin indikaattoreilla ainoastaan arvioinneissa. Lisäksi JRC:n suoria toimia arvioidaan sisäisesti vuotuisessa sisäisessä arvioinnissa ja ulkoisesti vertaisarvioinnissa, josta vastaavat JRC:n johtokuntaa kuullen valitut korkean tason asiantuntijat.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(-tavoille), rahoituksen toteutumekanismille(-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma toteutetaan käyttäen suoraa ja välillistä hallinnointia. Täytäntöönpanon päälinjoihin ei Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan verrattuna tehdä perusluonteisia muutoksia. Horisontti Eurooppa - puiteohjelmassa käyttöön otettuja yksinkertaistamistoimenpiteitä laajennetaan edelleen. Hankkeiden kertakorvausrahoituksesta tulee vakiomalli. Jäljellä olevissa todellisiin kustannuksiin perustuvan rahoituksen poikkeustapauksissa henkilöstökustannukset määritellään yksikkökustannusjärjestelmän perusteella. Näillä kahdella toimenpiteellä pidetään osaltaan rahoitusta koskevien virheiden määrä minimissä.

Yleinen avustuksen myöntämiseen kuluva enimmäisaika lyhennetään kahdeksasta kuukaudesta seitsemään kuukauteen. Yhteinen täytäntöönpanokeskus jatkaa kustannustehokkaiden palvelujen tuottamista kaikille puiteohjelmien täytäntöönpanosta vastaaville komission yksiköille. Oikeussubjektien validointi ja arviointiasiantuntijoiden hallinnointi pysyy keskitettynä tutkimuksen toimeenpanovirastolle, millä saavutetaan mittakaavaetuja ja varmistetaan arviointien tehokas järjestäminen. Valvontastrategia perustuu seuraaviin:

- menettelyt parhaiden hankkeiden valitsemiseksi ja niiden muuttamiseksi oikeudellisiksi välineiksi;

- hankkeen ja sopimusten hallinnointi jokaisen hankkeen elinkaaren ajan; - kaikkien hakemusten ennakkotarkastus;
- lausunnot tietyn kynnyksarvon ylittävistä kustannuspalveluksista ja lausunnot yksikkökustannusten laskentamenetelmistä tai suurista tutkimusinfrastruktuureista koskevista ennakoarvioinneista vapaaehtoiselta pohjalta;
- maksettujen korvausten otoksen (edustavat ja riskiperusteiset) jälkitarkastukset niille avustuksille, jotka myönnetään todellisten kustannusten perusteella;
- säännölliset hankearvioinnit kaikkien avustusten teknisen täytäntöönpanon ja tulosten osalta;
- tekniset jälkiarviointit otokselle avustuksista.

Välillisessä hallinnoinnissa komissio hyödyntää seuraavia tahoja talousarvion täytäntöönpanossa, jos se on tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta ja luo vahvan vipuvaikutuksen: - institutionaaliset eurooppalaiset kumppanuudet (SEUT-sopimuksen 185 tai 187 artikla). Näitä tahoja arvioidaan säännöllisesti sen varmistamiseksi, että ne ovat edelleen merkityksellisiä ohjelman tavoitteiden kannalta. Välillisen hallinnoinnin alaisten tahojen valvontaa koskevat strategiat kehitetään, elleivät ne ole jo olemassa. Suorassa hallinnoinnissa komissio tukeutuu jatkossakin pitkälti neuvoston asetuksen 58/2003 mukaisesti perustettuihin toimeenpanovirastoihin. Jotta toimintoja voidaan siirtää toimeenpanovirastoille, edellytyksenä on pakollinen riippumaton ennakkoon toteutettu kustannus-hyötyanalyysi ja että ulkopuoliset asiantuntijat tekevät toimeenpanovirastoille säännöllisesti arviointeja. Edellä mainittu kustannus-hyötyanalyysi käsittelee myös valvontakustannuksia. Vuosina 2012 ja 2015 tehdyt väliarviointit vahvistavat toimeenpanovirastojen tehokkuuden ja lisäarvon ohjelman täytäntöönpanossa.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Horisontti Eurooppa - puiteohjelman perusrahoitusmalli, jossa korvattiin todelliset tukikelpoiset kustannukset, korvattiin vähitellen käyttämällä lisääntyvästi hankkeiden kertakorvausrahoitusta, ja tavoitteena on soveltaa sitä 50 prosenttiin talousarviosta Horisontti Eurooppa - puiteohjelman viimeisen vuoden aikana. Tässä noudatetaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja, kuten sen vuoden 2016 vuosikertomuksessaan antamaa lausuntoa, jonka mukaan toimien sääntöjenmukaisuuteen kohdistuvana pääasiallisena riskinä on, että edunsaajat ilmoittavat tukeen oikeuttamattomia kuluja, jotka jäävät havaitsematta tai korjaamatta ennen korvaamista. Tilintarkastustuomioistuin on myös suositellut yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen laajempaa käyttöä. Avustusten osalta arvioitu edustava virhetaso oli -3,86 prosenttia Horisontti 2020 -puiteohjelmassa ja jäännösvirhetaso -1,92 prosenttia sen jälkeen, kun huomioon on otettu kaikki jo täytäntöön pannut ja täytäntöön pantavat takaisinperinnät ja oikaisut. Virhetasot olivat kuitenkin alhaisempia niissä ohjelman osissa, joissa oli mahdollista käyttää laajemmin yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja ja/tai joihin osallistui pieni ja vakaa joukko edunsaajia. Tähän sisältyivät Euroopan tutkimusneuvoston avustukset ja Marie Curie -toimet.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikojen odotetuista virheriskitasoista*

Valvontajärjestelmän (arviointi, valinta, hankehallinto, ennakko- ja jälkivalvonta) kustannukset ovat varovaisemman arvion mukaan 2–4 prosenttia kaikkien niiden komission yksiköiden osalta, jotka ovat vastuussa edellisten puiteohjelmien toteuttamisesta vuoden 2024 osalta (mukaan lukien Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmien hallinnointiin liittyvät kustannukset). Tätä pidetään kohtuullisena kustannuksena, kun otetaan huomioon tähän liittyvien toimien määrä ja se, mitä tavoitteiden saavuttaminen vaatii. Sellaisten avustusten suoritusajankohdan odotettu virheriski on 2,5–3,5 prosenttia, joissa käytetään avustukseen oikeuttamattomien kulujen korvaamiseen perustuvaa rahoitusmallia. Toimen päättämisaikojen virheriski (tarkastusten ja oikaisujen jälkeen) on noin 2 prosenttia (mutta ei välttämättä sitä alhaisempi) Horisontti 2020 -puiteohjelman osalta ja alle 2 prosenttia Horisontti Eurooppa -puiteohjelman osalta. Sellaisiin avustuksiin, joissa käytetään kertakorvauksiin perustuvaa rahoitusmallia, liittyvä odotettu virheriski on lähellä nollaa (maksuhetkellä ja toiminnan päättämisen jälkeen). Odotetut yleiset virhetasot riippuvat näiden kahden rahoitusmenetelmän (tukikelpoisten kustannusten korvaaminen ja kertakorvaukset) välisestä tasapainosta. Komissio pyrkii soveltamaan kertakorvausmallia, kun se on asianmukaista, ja suunnittelee saavuttavansa 50 prosentin tason ehdotuspyyntöjen talousarviossa vuoteen 2027 mennessä. Keskeinen kertakorvausrahoituksen käyttöönottoon motivoiva tekijä ei kuitenkaan ole virhetason alentaminen vaan ohjelman kaikkien tavoitteiden saavuttaminen.

Tässä skenaariossa oletetaan, ettei yksinkertaistamistoimenpiteitä muuteta olennaisesti päätöksentekoprosessissa. Huomautus: tämä osuus koskee ainoastaan avustusten hallinnointia (eri hallinnointimuodoissa); julkisissa hankintaprosesseissa toteutettujen hallinto- ja toimintamenojen osalta virheriskin olisi maksujen suoritusajankohtana ja toiminnan päättämisaikana oltava alle 2 prosenttia.

2.3. **Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi**

Tutkimuksen ja innovoinnin talousarvion toteuttamisesta vastaavat yksiköt torjuvat petoksia määrätietoisesti avustushallinnointiprosessin kaikissa vaiheissa. Ne ovat kehittäneet ja toteuttavat yhteisiä ja alakohtaisia petostentorjuntastrategioita, joihin sisältyy tietojen parempi hyödyntäminen etenkin kehittyneiden IT-välineiden avulla sekä henkilöstön koulutus ja henkilöstölle tiedottaminen ja tiedottavia esityksiä avustuksen saajille ja kansallisille yhteyspisteille. Näitä toimia jatketaan ja petostentorjunta- ja riskinarviointitoimenpiteitä tehostetaan entisestään keskusyksiköiden organisaatiotason ARACHNE-riskipisteytystyökalun nykyisen kehitystyön ansiosta. Yleisesti ehdotetuilla toimenpiteillä pitäisi edelleen olla myönteinen vaikutus petostentorjunnassa, erityisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta alkaneella riskiperusteisen valvonnan painottamisella, jota jatketaan uuden ohjelman puitteissa, sekä vahvistetulla tieteellisellä arvioinnilla ja valvonnalla. Komission yksikköjen, toimeenpanovirastojen ja tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien täytäntöönpanosta vastaavien yhteisyritysten yhteinen petostentorjuntastrategia tutkimukselle ja innovaatiolle, joka kattaa avustukset, on päivitetty kattamaan riskit, jotka liittyvät yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin, ja niiden päivittämistä jatketaan saatujen kokemusten ja

suljettujen OLAF-tapausten perusteella. On syytä korostaa, että havaittujen petosten osuus on jatkuvasti ollut hyvin pieni suhteessa menojen kokonaismäärään. Tutkimuksen ja innovoinnin talousarvion toteuttamisesta vastaavat yksiköt pyrkivät kuitenkin edelleen torjumaan petokset määrätietoisesti. Lainsäädännöllä varmistetaan, että komission yksiköt, kuten Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) ja Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO), voivat suorittaa tarkastuksia, arviointeja ja tutkimuksia käyttäen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa jo käytössä olevia vakiosäännöksiä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehysten otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
2	[04 01 02] – Horisontti Eurooppa - puiteohjelman tukimenot	EI-JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
2	[04 03 01] – Huipputason tiede	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
2	[04 03 02] – Kilpailukyky ja yhteiskunta	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
2	[04 03 03] – Innovointi	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
2	[04 03 04] – Eurooppalainen tutkimusalue	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

3.2.1.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Numero	2
---	--------	---

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
			Toimintamäärärahat							
[04 03 01] – Huipputason tiede	Sitoumukset	(1a)	4 093	6 343	6 616	6 773	6 701	6 812	6 741	44 079
	Maksut	(2a)	-	-	-	-	-	-	-	-
[04 03 02] – Kilpailukyky ja yhteiskunta	Sitoumukset	(1b)	7 042	10 918	11 387	11 659	11 537	11 729	11 604	75 876
	Maksut	(2b)	pm	-	-	-	-	-	-	-
[04 03 03] – Innovointi	Sitoumukset	(1a)	3 600	5 581	5 821	5 960	5 897	5 994	5 932	38 785
	Maksut	(2a)	-	-	-	-	-	-	-	-
[04 03 04] – Eurooppalainen tutkimusalue	Sitoumukset	(1b)	1 508	2 341	2 441	2 499	2 472	2 513	2 488	16 262
	Maksut	(2b)	-	-	-	-	-	-	-	-
			Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat²⁹							
[04 01 02] – Horisontti Eurooppa - puiteohjelman tukimenot		(3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1a + 1b + 3	16 243	25 183	26 265	26 891	26 607	27 048	26 765	175 002
	Maksut	= 2a + 2b + 3	-	-	-	-	-	-	-	-
			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ Ä 2028– 2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Maksut	(5)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

²⁹ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Monivuotisen rahoituskehysten otsakkeeseen 2 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Maksut	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

				Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
• Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
	Maksut	(5)	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ		(6)	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN 1–3 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ (Viitemäärä)	Sitoumukset	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
	Maksut	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	7	”Hallintomenot” [Tarvittavat määrärahat olisi määritettävä käyttämällä vuosittaisia keskimääräisiä kustannuksia, jotka ovat saatavilla asianmukaisella BUDGpedia-verkkosivulla.]
--------------------------------------	---	--

Pääosasto: <.....>	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-----

		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	YHTEEN SÄ 2028– 2034
• Henkilöresurssit		0	0	0	0	0	0	0	0
• Muut hallintomenot		0	0	0	0	0	0	0	0
Pääosasto <.....> YHTEENSÄ	Määrärahat	0	0	0	0	0	0	0	0
Pääosasto: <.....>		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEEN SÄ 2028– 2034
• Henkilöresurssit		0	0	0	0	0	0	0	0
• Muut hallintomenot		0	0	0	0	0	0	0	0
Pääosasto <.....> YHTEENSÄ	Määrärahat	0	0	0	0	0	0	0	0
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ		(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0	0	0	0	0	0	0

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN 1–4	Sitoumukset	0	0	0	0	0	0	0	0
kuuluvat määrärahat	Maksut	0	0	0	0	0	0	0	0

YHTEENSÄ									
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

=====

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

			Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–4		Sitoumukset								
kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ		Maksut								
			Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN <...> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 4 + 6								
	Maksut	= 5 + 6								
			Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034

Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)									
	Maksut	(5)									
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)									
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN <....> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 4 + 6									
	Maksut	= 5 + 6									

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	YHTEENSÄ
										2028–2034
• Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEISIIN 1–6 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ (viitemäärä)	Sitoumukset	= 4 + 6								
	Maksut	= 5 + 6								

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	7	”Hallintomenot” ³⁰
---	----------	-------------------------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Pääosasto: <.....>	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-----

³⁰ Tarvittavat määrärahat olisi määritettävä käyttämällä vuosittaisia keskimääräisiä kustannuksia, jotka ovat saatavilla asianmukaisella BUDGpedia-verkkosivulla.

	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	YHTEENSÄ 2028–2034
• Henkilöresurssit								
• Muut hallintomenot								
Pääosasto <.....> YHTEENSÄ								
Määrärahat								

Pääosasto: <.....>	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
• Henkilöresurssit								
• Muut hallintomenot								
Pääosasto <.....> YHTEENSÄ								
Määrärahat								

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)							

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEISIIN 1–7								
Sitoumukset								
kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ								
Maksut								

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset (ei täytetä erillisvirastojen osalta)

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)	YHTEENSÄ
TUOTOKSET								

↓	Tyyppi ³¹	Keski määr. kustannukset	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Luku määrä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1 ³² ...																				
- Tuotos																				
- Tuotos																				
- Tuotos																				
Välisumma, erityistavoite 1																				
ERITYISTAVOITE 2 ...																				
- Tuotos																				
Välisumma, erityistavoite 2																				
KAIKKI YHTEENSÄ																				

Tämän ohjelman edistymisen ja saavutusten seuraamiseen käytettävät tuotos- ja tulosindikaattorit vastaavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa XXX [tuloksellisuusasetus] määritettyjä yhteisiä indikaattoreita.

³¹ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esimerkiksi rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

³² Kuten kuvattu kohdassa 1.3.2 ”Erityistavoite (Erityistavoitteet)”.

3.2.3. Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

3.2.3.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OTSAKE 7								
Henkilöresurssit	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Muut hallintomenot	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
OTSAKKEEN välisumma	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 7 sisällyttömät								
Henkilöresurssit	625,906	653,293	682,926	714,991	749,687	787,229	827,851	5 041,883
Muut hallintomenot	421,944	506,573	602,561	711,464	835,052	975,331	1 134,583	5 187,508
OTSAKKEESEEN 7 sisällyttömät, välisumma	1 047,851	1 159,866	1 285,487	1 426,455	1 584,738	1 762,560	1 962,435	10 229,391
YHTEENSÄ	1 047,851	1 159,866	1 285,487	1 426,455	1 584,738	1 762,560	1 962,435	10 229,391

3.2.4. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

3.2.4.1. Hyväksytystä talousarviosta katettavat

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna³³

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034
• Henkilöstötaulukoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt) ³⁴							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	0	0	0				0
20 01 02 03 (unionin edustustot)	0	0	0				0
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta) ³⁵	1 439	1 557	1 684	1 823	1 972	2 134	2 309
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta) ³⁶	1 261	1 261	1 261	1 261	1 261	1 261	1 261
Muu budjettikohta (mikä?)	0	0	0				0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							

³³ Ilmoittakaa taulukon alla, kuinka monta ilmoitettuun määrään kuuluvaa kokoaikaista työntekijää on jo osoitettu toimen hallintoon ja/tai voidaan uudelleenjärjestelyjen tuloksena osoittaa pääosastossanne, ja mitkä ovat nettotarpeen.

³⁴ Näihin lukuihin sisältyvät ainoastaan pääosastoissa tarvittava henkilöstö eikä toimeenpanovirastoissa, yhteisyrityksissä tai muissa erillisvirastoissa tarvittava henkilöstö tai tulevien assosioituneiden maiden rahoitusosuuksista maksettu lisähenkilöstö.

³⁵ Vertailukohtana on kokoaikaisten työntekijöiden määrä vuonna 2027 lisätynä kunakin vuonna suhteessa vuosien 2028–2034 Horisontti Eurooppa - puiteohjelman talousarvion suuruuteen kyseisenä vuonna ja rajoitettuna 75 prosenttiin lisäyksestä odotettujen tehokkuusetujen huomioon ottamiseksi.

³⁶ Vertailukohtana on kokoaikaisten työntekijöiden määrä vuonna 2027, joka säilyy vakaana kauden ajan.

20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	0	0	0				0
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)	0	0	0				0
Hallinnollisen tuen budjettikohta – päätoimipaikassa	0	0	0				0
[XX.01.YY.YY] – unionin edustustoissa	0	0	0				0
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta) ³⁷	627	679	734	794	860	930	1 006
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta) ³⁸	545	545	545	545	545	545	545
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 7	0	0	0				0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 7 ulkopuolella	0	0	0				0
YHTEENSÄ	0	0	0				0

Henkilöressurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa jakomenettelyssä ja talousarvion puitteissa ohjelmalle myönnettävistä lisämäärärahoista. Tämä henkilöstömäärä ei sisällä henkilöstömäärää, joka tarvitaan toimeenpanovirastoihin tai täytäntöönpanoelimiin, eikä vaikuta siihen.

3.2.4.3. Henkilöressurssien kokonaistarve

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT + ULKOISET KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT YHTEENSÄ	Vuosi		Vuosi		Vuosi		Vuosi	
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Henkilöstötaulukon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (unionin edustustot)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)	0	0	0	0	0	0	0	0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)								
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	0	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)	0	0	0	0	0	0	0	0

³⁷ Vertailukohtana on kokoaikaisten työntekijöiden määrä vuonna 2027 lisättyä kunakin vuonna suhteessa vuosien 2028–2034 Horisontti Eurooppa - puiteohjelman talousarvion suuruuteen kyseisenä vuonna ja rajoitettuna 75 prosenttiin lisäyksestä odotettujen tehokkuusetujen huomioon ottamiseksi.

³⁸ Vertailukohtana on kokoaikaisten työntekijöiden määrä vuonna 2027, joka säilyy vakaana kauden ajan.

Hallinnollisen tuen budjettikohta	– päätoimipaikassa	0	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	– unionin edustustoissa	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 7		0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 7 ulkopuolella		0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	0	0

3.2.5. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista digitaalitekologiaan liittyviin investointeihin

Pakollinen: jäljempänä olevaan taulukkoon olisi sisällytettävä paras arvio ehdotuksen/aloitteen aiheuttamista digitaalitekologiaan liittyvistä investoinneista.

Jos ehdotuksen/aloitteen toteuttaminen sitä edellyttää, otsakkeen 7 määrärahat olisi poikkeuksellisesti esitettävä nimetyllä rivillä.

Otsakkeiden 1–6 määrärahat olisi otettava huomioon rivillä ”Toimenpideohjelmien ohjelmaston tietotekniikkamenot”. Niillä tarkoitetaan toimintatalousarviota, jota käytetään suoraan aloitteen täytäntöönpanoon liittyvien tietoteknisten alustojen/välineiden uudelleenkäyttöön/ostoon/kehittämiseen sekä niihin liittyviin investointeihin (esimerkiksi lisensseihin, koulutukseen tai tietojen säilyttämiseen). Tässä taulukossa annettujen tietojen olisi oltava yhdenmukaisia 4 jaksossa ”Digitaaliset ulottuvuudet” esitettyjen yksityiskohtien kanssa.

Digitaalitekologiaan ja tietotekniikkaan liittyvät määrärahat YHTEENSÄ	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
OTSAKE 7								
Tietotekniikkamenot (toimielintasolla)	0	0	0	0	0	0	0	0
OTSAKE 7, välisumma	0	0	0	0	0	0	0	0
OTSAKKEESEEN 7 sisältyvät								
Toimenpideohjelmien ohjelmaston tietotekniikkamenot	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
OTSAKKEESEEN 7 sisältyvät, välisumma	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
YHTEENSÄ	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000

Toimenpideohjelmien tietotekniikkamenojen olisi oltava 0,5 prosenttia ohjelman kokonaismenoista.

Digitaalitekologiaan ja tietotekniikkaan liittyvät määrärahat YHTEENSÄ	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	MRK YHTEENSÄ 2021–2027
OTSAKE 7					

Tietotekniikkamenot (toimielintasolla)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKE 7, välisumma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät					
Toimenpideohjelmien ohjelmatason tietotekniikkamenot	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
YHTEENSÄ					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä
- edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä
- edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

3.2.7. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ ³⁹	-	-	-	-	-	-	-	-

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
  - vaikutuksia omiin varoihin
  - vaikutuksia muihin tuloihin
  - tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

³⁹ Kahdenvälisiä assosiaatiosopimuksia ei ole vielä tehty. Assosioituneiden maiden osuudet tulevat tässä rahoituspalvelutyksessä esitettyjen määrien lisäksi.

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴⁰			
		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2034
Momentti					

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus						
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Kohta	-	-	-	-	-	-	-

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

01.02XX Kolmansilta osapuolilta peräisin olevat määrärahat

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

Kolmannet maat voivat suorittaa osuuden ohjelmaan assosiaatiosopimuksilla. Rahoitusosuuden suuruuden määrittävät ehdot vahvistetaan kunkin maan kanssa tehtävässä assosiaatiosopimuksessa, ja niissä on varmistettava, että mahdollinen merkittävä epätasapaino suhteessa määrään, jonka assosioituneeseen maahan sijoittautuneet yhteisöt saavat ohjelmaan osallistumisen kautta, oikaistaan automaattisesti ottaen huomioon ohjelman hallinnointiin liittyvät kulut.

⁴⁰ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

4. DIGITAALISET ULOTTUVUUDET

Horisontti Eurooppa - puiteohjelmassa käytetään Euroopan kilpailukykyrahaston sääösehdotukseen liittyvässä rahoitusta ja digitaalisia vaikutuksia koskevassa selvityksessä kuvattuja välineitä.